

bb.80. időjárásjelentés

gg/n

1963. november 27.

a meteorológiai intézet jelenti november 27-én,  
szerdán 20 órakor:

az ország nagyrésztében eső

várható időjárás csütörtök estig: tulnyomóan felhős idő,  
az ország nagyrésztében esővel. mérsékelt, a dunántúlon megélnkülő  
északi szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön:  
délkeleten 10-13, az ország többi részén 6-10 fok között./mti/

..

bb.81. az ndk államtanácsa elnökhelyettesének előadása a népfront  
klubjában

k di/gg vm

1963. november 27.

heinrich homann, a német demokratikus köztársaság állam-  
tanácsának elnökhelyettese, a szabad demokrata párt főtitkára,  
aki előadókörúton tartózkodik hazánkban, szerdán a német demok-  
ratikus köztársaság nemzeti politikájának fő vonásairól tartott  
előadást a hazafias népfront országos tanácsának klubjában.

az előadáson részt vett harmati sándor, a hazafias népfront  
országos tanácsának titkára és a hazafias népfront több más vezető  
munkatársa./mti/

..

19.45/-n

-40-

100



**MTI.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 159-480, 369-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 28.

bb 1. tizenöt éves a párttörténeti intézet - újabb jelentős kiad-  
ványok a munkásmozgalom történetéről

i hi/gk vm zs

1963. november 28.

tizenöt évvel ezelőtt, 1948 novemberében kezdte meg munkáját  
a munkásmozgalmi intézet, a mai párttörténeti intézet. munkássága  
kezdettől fogva kiterjedt az egész magyar munkásmozgalom történeté-  
nek kutatására. az intézet munkatársainak közreműködésével és gon-  
dozásában az utóbbi években több olyan kötet látott napvilágot,  
amely a magyar munkásmozgalom, a kmp történetének korábban feltá-  
ratlan területeit világítja meg. ilyenek például a szakszervezeti  
mozgalom történetéről, az ifjúságmozgalomról, az 1914 előtti  
földmunkás-és szegényparaszt-mozgalomról, a kmp különböző nagy  
fontosságú eseményeiről szóló tanulmányok. a memoárok közül nagy  
érdeklődést keltett a két kiadásban megjelent „nagy idők  
tanúi emlékeznek”, című visszaemlékezés-gyűjtemény, amelyben  
az első magyar proletárdiktatura veteránjai tették közkinccsé emlé-  
keiket, tapasztalataikat. újdonság volt „a magyarországi szak-  
szervezeti mozgalom kezdete 1867-1904”, című monográfia, „a sza-  
badság vértanúi”, című kötet, amely mártírjainknak állít emléket,  
és az „utat tör az ifju sereg”, című könyv.

jelenleg újabb, nagy jelentőségű párttörténeti munkák közzé-  
tételét készítik elő az intézet munkatársai. a közeljövőben be-  
fejezik az új, egységes párttörténeti tankönyv sajtó alá rendezését.  
a tankönyv 1867-től 1963-ig tárgyalja majd a magyar munkásmozgalom  
és a párt történetét.

a kiadásra előkészített munkák közül a legjelentősebb a  
magyar munkásmozgalom történetének válogatott dokumentumait tartal-  
mazó három kötet.

/folyt.köv./

-1-

100

/bb 1. tizenöt.....1.folyt./vm

a gyűjtemény, amelynek első két kötete 1964-ben jelenik meg, magában foglalja az 1919-től 1945-ig terjedő időszak forradalmi munkásmozgalmának legfontosabb, jelentősebb részben még egyáltalán nem közölt forrásanyagát. az intézet tanulmánygyűjteményt szerkeszt a nemzetközi kommunista mozgalom 1945 utáni fejlődéséről és az ezzel összefüggő elvi kérdésekről. ez a munka előreláthatólag a jövő év első felében lát majd napvilágot. az intézet 1964 szeptemberében - a történettudományi intézettel közösen - kiadványt jelentet meg az első internacionalé megalakulásának 100. évfordulója alkalmából. több szerző közreműködésével részletes munkát készítenek elő a magyar mezőgazdaság szocialista átszervezésének történetéről is.

két újszerű kiadványa is lesz az intézetnek: a jövő év első negyedében napvilágot lát az mszmp központi bizottsága 1957-től 1962-ig kiadott határozatainak, dokumentumainak válogatása, hasonló összefoglalásban megjelenik a magyar kommunista párt 1945 és 1948 közötti határozatainak gyűjteménye is.

a párttörténeti kutatás is bekapcsolódik felszabadulásunk 20. évfordulójának méltó megünneplésébe. az intézet a jubileum alkalmából a történettudományi intézettel közösen 17 tanulmányból álló kötetet ad ki, amely a felszabadulás óta eltelt két évtized fontosabb gazdaságtörténeti, politikai és kulturális kérdéseivel foglalkozik. emellett a párttörténeti intézet munkatársai újabb visszaemlékezésgyűjtemény összeállításán dolgoznak. „a felszabadulás hajnalán,„ címmel megjelenő mű a felszabadulást közvetlenül megelőző és az azt követő időszak eseményeiről ad számot s a szemtanúk hiteles élménybeszámolóival tárja az olvasók elé a felszabadulás előzményeit és a kibontakozás első hónapjainak eseményeit./mti/

bb 4. jégkorszaki állatok maradványai kerültek felszínre vértesszőlős környékén

1 ol/lk vm fm

1963. november 28.

a vértesszőlős melletti kőbányában a napokban jégkorszakbeli állatok maradványait találták meg a természettudományi múzeum őslénytanárának kutatói. a jégkorszaki állatmaradványok a feltevések szerint víznyelős mészkőbarlang lehetett, amelybe az állatok behullottak és a barlang az az idők folyamán mészkőoldattal, hordalékkal telt meg. a csontmaradványokat a mészkőből kell kivésni. a kutatók ezenkívül az ősember által használt munkaeszközöket és megszenesedett állatcsontokat találtak. az értékes leletek egy részét már beszállították a budapesti természettudományi múzeumba./mti/

-2-

bb 2. képzőművészeti emlékek hétszázéves okleveleken - műanyagmásokat készítenek a középkori viaszpecsétokről

1 tf/gg/m/fm

1963. november 28.

az országos levéltárban őrzött történelmi és kulturális emlékeinknek egyik legértékesebb része a mintegy 106.000 középkori oklevélből álló gyűjtemény. a történeti kutatásokhoz nélkülözhetetlen okiratokról fényképmásokot és mikrofilm-felvételeket készítenek, hogy a 600-700 éves papirokat megkíméljék a rongálódástól. a gyűjteményben több ezerre tehető azoknak az okleveleknek a száma, amelyeket művészi kivitelű méh-viasz függőpecséttel hitelesítettek. ezeken általában valamilyen dombormű, ábra látható. a pecséték így értékes adatokkal szolgálnak a mohácsi vész előtti kor magyar képzőművészetének tanulmányozásához is.

a művészettörténeti dokumentációs központ megbízásából vakány irén iparművész most a törekeny viasztestekről különleges eljárással, műanyagból másolatokat készít. a speciális munkához a fűzői nitrokémiai ipartelepen ugynevezett szilikongumit állítottak elő. a hidegen kötő, kenhető fehér masszába beleágyazzák az oklevél selyemszínőron függő pecsétjét. mikor a szilikongumi megkötött, a peremnél szétvágják és lefejtik a másolandó darabról. ezután az üres negatívot az eredetivel tökéletesen egyező színű pvc-masszával töltik ki. kiszáritás után a burkolatot eltávolítják s így teljes pozitívot kapnak az eredeti pecsétéről. ezt az eljárást Európában egyedül hazánkban alkalmazzák, másutt eddig csak egyoldalas lenyomatok készültek.

nagy ügyességet, műszaki érzéket és türelmet igénylő munkával eddig mintegy hetven középkori függőpecsét műanyag-példányra készült el. ezekről részletes leírásokat tartalmazó katalógust állítottak össze. az egyik, legrégebbi időből való darab adatai: 1236-ban László mester készítette, somogyban adták ki, a kibocsátó bertalan veszprémi püspök, nagysága 55 milliméter átmérőjű kör, felirata: sigillum Ladisl... magistri, mindkét oldalán lovas vitézt ábrázol. capituli ecclesie zagrabiensis felirat és egyházi szertartást szemléltető kép látható a zágrábi káptalan 600 évvel ezelőtti kibocsátott oklevél-hitelesítőjén. elkészült már miklós pápai követ 1302-ből és a felhévizi keresztes konvent 1309-ből származó pecsétjének „új kiadása,„ is. a gyűjtemény legnagyobb darabja - 1. károly körpecsétje - 10 centiméter átmérőjű. /mti/

...

-3-

KE

bb 3. csökkent a vidékiek budapestre áramlása

i hbj/gg vm vg

1963. november 28.

Budapestnek az utóbbi hónapokban rendkívül megnőtt a munkaerő-igénye. a vasipar több mint ezer lakatosot kér, a munkaerőgazdálkodásból, azonban képtelen eleget tenni a kérésnek, mert lakatos-ig keres elhelyezkedési lehetőséget. többszáz esztergályos - általában forgácsoló - is hiányzik.

ezzel szemben egyes szakmákban „túltelítettség”, mutatkozik. ha számszerűen nem is sok, de előfordul, hogy néhány idősebb szabó és cipész, általában könnyűipari szakmunkás, nem talál szakmájában megfelelő munkalehetőséget. ennek az a magyarázata, hogy mind a cipő- mind a ruházati iparban a konfekció veszi át az „uralmat”, ahol viszont legtöbb esetben betanított munkások, például fiatal lányok is el tudják végezni az egyes munkafolyamatokat.

szinte kivétel nélkül minden üzemnél, vállalatnál keresnek segédmunkásokat. negyvenhét üzemnél végeztek felmérést, s ennek adatai azt mutatták, hogy a munkaerő-igényt az előrejelések szerint a jövőben sem lehet kielégíteni. feltétlenül szükséges tehát, hogy a nehezebb fizikai munkákat, elsősorban a vas-és építőiparban gépesítsék.

nemcsak az iparban, hanem a közlekedésben is jelentkeznek a munkaerőhiányok. például kevés a gépkocsivezető. gépkocsivezetőket keres a fővárosi autóbuszüzem, a fővárosi köztisztasági hivatal, sok más intézmény. jelenleg mintegy kétszáz gépkocsivezetőre lenne szükség.

a munkaerő helyzetben mutatkozó nagyobbarányu „eltolódás”, arra is visszavezethető, hogy - öröndetesen csökkent a vidékiek feláramlása a fővárosba. 1960-ban és 1961-ben évente körülbelül 5.000 vidéki „költözött”, budapestre, az idén mintegy 18.000.

Budapesten - s ez még a munkaerőgazdálkodással foglalkozókat meglepte - a 14-55 éves nők 70-80 százaléka foglalkoztatott. soha ilyen kedvező nem volt a budapesti nők elhelyezkedési lehetősége. mint most, de egy érdekes ellentmondás mutatkozik. sok vállalat kér női munkaerőket s az igényt a munkaerőgazdálkodás nem tudja kielégíteni, ugyanakkor sok nőt nem lehet elhelyezni, részben mert semmilyen szakképzettségük nincs és mert csak a saját elképzelésüknek megfelelő munkát vállalnak és csak a nekik megfelelő műszakokban. keres női munkaerőket például az egyesült izzó, a beloiannisz, a fővárosi villamosvasut, a fővárosi autóbuszüzem és sok más vállalat. a nők szakképzettségének fokozására egészséges elgondolások születtek.

/folyt.köv./

-4-

/bb 3. csökkent.....1.folyt./vm

például - a gép-és gyorsíróhiány enyhítésére - egyelőre kísérletként a politechnikai oktatás keretében budapest nyolc gimnáziumában gép-és gyorsírást tanítanak. a munkaerőgazdálkodás még egy jelenséget figyelte. egyes közüzemekben „előregedési”, folyamat tapasztalható. nincs megfelelő számban fiatal értelmiségi, fiatal mérnök, technikus. ilyen közüzem például a gázművek, az elektromos művek, stb. ezeken a vállalatoknak már most gondoskodniuk kell az utánpótlásról./mti/

bb 5. peti újabb kalandjai a filmszalagon - befejezés előtt az első magyar rajzfilmsorozat

i s/gk/m/fm

1963. november 28.

a pannonia filmstudio két munkatársa, macskássy gyula és várnai györgy két évvel ezelőtt kedves „rajzfilm-hóssel”, petivel ajándékozta meg a legifjabb mozilátogatókat. a studio műtermében a napokban fejezik be a nagysikerű sorozat utolsó részét.

a 13 kisfilmből álló sorozat bemutatja petinek és barátainak, katinak és felix kutyának kalandjait meseországban, az állatkertben, a rejtvények, valamint a modern technika világában.

/mti/

---

-5-

bb. 6. megkezdődött a budai várban a nagy kupola építőállványának bontása

1/sb/lk/a/vg

1963. november 28.

a budai várpalota új kupolájának hengeres betontornyát a kőfaragó és épületszobrászipari vállalat dolgozói ékesítették fel kőburkolattal és dusan faragott díszekkel. magyar Lajos kőfaragó szocialista brigádja már elhelyezte az utolsó hat kőelemet is a torony erkélyeinek mellvédjén. mintegy 25 mázsás kőtömbökből rakták össze a „karfát”, az erkélyken. az építők már megkezdtek a kődíszeket takaró faállvány bontását, s így előreláthatólag a jövő hét elejére teljes szépségében feltárul a kupola kőtornya.

az új torony oldalát 9 méter magas oszlopsor díszíti. messziről karcsúnak látszanak az oszlopok, pedig két ember is alig érné át „derekukat”, ezek az erős támasztékok tartják a kilátóhelyek nyolc kőerkélyét. ezen kívül 50-60 centiméter vastag kőköpeny borítja a torony oldalát. csaknem 3.000 különböző elemről rakták össze a kupola kőekességét. nagy munka volt, mert még az egyszerűbb kőidomok elkészítése is egy-két napi munkába került, de a díszesebb elemek faragása két-három hónapig tartott. nem volt könnyebb dolga a kőhelyező brigádnak sem, hiszen 10-15 emelet magasba kellett felemelni és összeilleszteni a 20-25 mázsás ékességeket./mti/

--

bb. 7. megelőző védekezés a „farkasláz”, ellen

vid/gk/a/1e

1963. november 28.

az elmúlt télen heteken át izgalomban tartották a baranyai falvak lakóit a hol itt, hol ott feltűnő „farkasok”, békés erdei vadakat, szelid háziállatokat pusztítottak el és félelmet keltettek az emberekben. sokat lettek közülük és akkor derült ki, hogy mindegyik elvadult farkaskutya volt. a „farkasláz”, erre elült ugyan, de ez nem változtatott azon, hogy az erdőkben és mezőkön kóborló kutyák legalább olyan károkat okoztak, mint a valódi farkasok. a mecseki rezervátumok és a vadásztársaságok jelentése szerint 256 fiatal őz hullott el a múlt télen, s ezeknek zömét farkaskutyák pusztították el. több ezerre tehető azoknak a nyulfiaknak a száma, amelyek ugyancsak a mezőkön vadászgató kutyák áldozatai lettek. de gyakran megtámadták és leterítették szarvasbontjait is. előfordult, hogy a kutyák összeverődve, csoportosan indultak portyázni. ilyen esetekben aztán olyan pusztítást okoztak, mint egy valószínű farkascsoport.

a tél közeledtével a vadászok fokozzák az irtóhadjáratot az erdőkben és a mezőkön gazdátlanul csatangoló kutyák ellen. a mecseki erdőgazdaság egyébként 15 forintot fizet minden elejtett kőborkutyáért./mti/

--

B.45/a

- 6 -

MO

bb 8. pénteken bátaszéken sorsolják a Lottót

1 kf-m vg

1963. november 28.

a hónap utolsó Lottó huzását, a 48. játékhet nyerőszámainak a sorsolását, november 29-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel bátaszéken rendezik a sportfogadási és Lottó igazgatóság.

ezen a huzáson döntenek el azt is, hogy a hétfői tárgynyeremény sorsolásán melyik novemberi játékhet szelvényei vesznek részt.mti/

--

bb 9. tető alá került a sütő- és térsztaipari kutató intézet új otthona

1 sb/gg-lm vg

1963. november 28.

a 21-es építőipari vállalat dolgozói a 11. kerületi dombóvári úton új otthonát építik a sütő- és térsztaipari kutató intézetnek. alig néhány hónappal ezelőtt kezdődött meg az alapozás és most már tető alá került az új tudományos központ valamennyi épülete. a téli munkára is felkészültek az építők, hogy már a tavasszal átadhassák az épületeket.

a kutatók májusban veszik át új tudományos telephelyüket, s ez lesz első önálló otthonuk, mert eddig csak megtűrt „albérlők”, voltak az iparág vállalatának régi épületeiben. a korszerű tudományos központban már jelentősen bővítik munkájukat az intézet és meggyorsítja a kutatási eredmények iparági felhasználását, mert saját gépműhelyében tudja majd elkészíteni és kipróbálni a műszaki fejlesztésre javasolt új berendezések modelljeit. az új beruházás segítségével alakul meg az intézetben az iparág minőségvizsgáló laboratóriuma is, amely rendszeresen ellenőrzi majd a sütőipar termékeit./mti/

--

bb 10. megalakult az első ifjusági társadalmi épülettervező iroda

1 diöögk-lm zs

1963. november 28.

a más vasutervező vállalat fiataljai - a kisz irányításával és támogatásával - megalakították az első ifjusági társadalmi épülettervező irodát. huszonhét tagja - építészmérnökök, statikusok, belsőépítészek, stb. - arra vállalkozott, hogy munkaideje után havonta átlagosan 30-50 órát dolgozik egy-egy önként vállalt feladat megoldásán. a fiatalok társadalmi tervező irodájának első munkája a más miskolci kisz-szervezetének új művelődési háza, amelyet elképzeléseik alapján körülbelül 8 millió forintos költséggel építenek majd fel. a tervrajzokért az ifjú szakemberek munkahelye vállalja a felelősséget; a kidolgozott dokumentációt ugyanis a vállalat szakmai zsürijének és más meghívott szakembereknek is bemutatják.  
/folyt.köv./

- 7 -

MO

bb 10. /megalakult az első...1.folyt./-lm

a társadalmi építettervező iroda megalakítása a budapesti kisz-bizottság egyik új akciójának kezdetét jelenti. a mozgalom, amelyet külföldi tapasztalatok alapján hívtak életre, a fiatalok hivatásszeretetére épül. egyebek között arra, hogy sok ifjú szakember dolgozik tervezői vágyakkal üzemmérnöki és egyéb beosztásokban. ugyanakkor szép számmal akadnak olyanok is, akik bár tervező irodában tevékenykednek, szívesen kamatoztatják tudásukat, tehetségüket újabb, önként vállalt feladatok megoldásánál.

a mozgalom kibontakozásának első állomását hamarosan újabbak követik. a kezdeményezésre más területek fiatal mérnökei, technikusai is felfigyeltek, s így a közeljövőben megalakul a budapesti műszeripari, villamosgépipari, és híradástechnikai társadalmi tervező iroda. az ifjú szakemberek ugyancsak szakterületük beruházásainak tervezéséből kívánnak részt vállalni./mti/

V Gépipari

bb 11. csalásért öt évi szabadságvesztés

1 bc/tm-lm zs

1963. november 28.

posovszky györgyné, miután büntetéséből a közkegyelem alapján szabadult, újból a régi „gyakorlatot”, folytatta; munkakerülő életmódjához sorozatos csalással szerzett magának pénzt. napközben - főleg a délelőtti órákban - becsengetett különböző lakásokba. ha hosszas csengetésre sem nyitottak ajtót, a keresett lakó éppen otthon tartózkodó szomszédjához fordult. előadta, hogy nagyobb mennyiségű élelmiszert hozott magával vidékről, az áruját megvámolták, s nincs elegendő pénze, hogy kifizesse. arra is hivatkozott, hogy rokona, vagy nagyon jó ismerőse az éppen otthon nem levő szomszédnak, s őt akarta megkérni, hogy segítsen a vám kiegyenlítésében. többen megsajnálták, s kisebb-nagyobb összegeket kölcsönadtak neki. előfordult, hogy zálogtárgyakat ajánlott fel a kölcsön ellenében, de ezek csak értéktelen réz-és fémgyűrűk, ócska órák, stb. voltak. így 32 személyt csapott be, s több mint 18 000 forintot vett fel.

a központi kerületi bíróság posovszky györgynét öt évi szabadságvesztésre ítélte, s kártérítésre kötelezte. a bíróság ezenkívül - mivel a vele szemben alkalmazott közkegyelem hatályát veszítette - az előző büntetéséből ki nem töltött szabadságvesztés végrehajtását is elrendelte./mti/

10.00/a

- 8 -

bb. 12. jobb ellátással megkönnyítik a házi kályhajavításokat

1/tó/tm/a/vg

1963. november 28.

a fűtési idényben többször előfordul, hogy olyan kisebb javításokra szorul a kályha, amelyek elvégzésére nem feltétlenül szükséges szakember. a házi javítások azonban eddig többnyire meghusultak, mert a vásárlók nem jutottak hozzá a szükséges anyagokhoz, hiánycikk volt a samottliszt, az agyag, a vizüveg, a bécsi-fehér, stb.

a kereskedelem erre a téltre jobb ellátást ígér ezekben a cikkekben. a samottlisztet és az agyagot forgalomba hozó faért áruellátása lényegesen jobb, mint eddig bármikor volt. a ferrokémia ktsz, a kereskedelem kérésére vállalkozott a vizüveg palackozására és rövid idő múlva így kerül forgalomba fél és egyliteres lezárt üvegekben. előre csomagolással teszik jobbá a hőálló nitrolakk és az enyv-ellátást is. kályhajavító cikkek közé tartozik a bécsi-fehér is, amelyből a kereskedelem igényeinek megfelelő mennyiséget szállítottak az üzletekbe./mti/

bb. 13. fokozatosan kiépítik az általános iskolai diákotthonok hálózatát

1/vt/tm/a/cz

1963. november 28.

a szakszerű oktatás további szélesítésének fontos feltétele az általános iskola diákotthon-hálózat kiépítése. ez elsősorban a falusi, tanyai gyerekeknek jelent könnyebbséget. az elmúlt tanévben még csak 11 általános iskolai diákotthon volt az országban, ma már 23 működik, s ezekben csaknem 1.200 tanulóról gondoskodnak.

a művelődésügyi minisztérium 20 éves távlati tervének végrehajtása alatt mintegy harmincezer felső tagozatos általános iskolás elhelyezését tervezi ilyen otthonokban./mti/

10.00/lm

g-

me

bb. 16. a borsodik folyókon az idén harmincöt ezer kilométer utat tettek meg a kompok

vid/te/a/ki

1963. november 28.

borsod megye négy nagy folyóján: a tiszán, a hernádon, a bodrogon és a sajón az utóbbi két évben az elavult fakompokat vasból készült vizijárművekre cserélték fel. így az átkelőhelyeken jelenleg 26 nagyteljesítményű - egyenként 8 és 20 tonna teherbírásu - komp üzemel. ezek a közúti forgalom gyorsabb lebonyolításán kívül több mint 21.000 hold mezőgazdaságilag művelt terület megközelítését könnyítik meg, számos helyen ugyanis, mint például hernádcécén, felsődobszán, vagy bodrogolasziban, a nagyüzemi gazdaságok szántóföldjei és legelői átnyulnak a folyó másik partjára. a kompok kora reggeltől késő estig szállították a különböző mezőgazdasági gépeket, a terménnyel megrakott vontatókat. így a négy folyó két partja között közlekedő vaskompok az idén már 35.000 kilométer hosszú utat tettek meg. az őszi mezőgazdasági munkák megkönnyítésére a kompokat a folyók befagyásáig üzemeltetik.  
/mti/

--

bb. 17. népfront akció a gyümölcsfák védelmére

vid/j/a/ie

1963. november 28.

veszprém megyében, ahol 3 és félmillió gyümölcsfát számlálnak, a szakemberek becslései szerint évente mintegy félmilliárd forint haszontól fosztják meg a termelőket a kártevők. mivel a gyümölcsfák nagyrésze szórványosan s főleg kertekben helyezkedik el, a kártevők elleni védekezést csak a falusi lakosság egészségének mozgósításával lehet megoldani. a hazafias népfront veszprém megyei bizottsága növényvédelmi akcióbizottságot szervezett, amelynek tagjai nemrégiben továbbképző tanfolyamokon készítettek fel a téli feladatokra. a népfront a gyümölcsfák védelmére szervezett akcióval társadalmi ügyé akarja tenni a fontos munkát. a megye 40 községében szerveznek tanfolyamokat, amelyeknek részvevői sorra járják a kerteket, háztáji gyümölcsösöket, és a gyakorlati bemutatókon nyomban meg is kezdik a téli gyümölcsfa-védelmet. az akcióbizottság programja szerint a munkák nagyrészét már a télen elvégzik, és tavaszra teljesen tiszta, ápolat kerteket készítenek elő.  
/mti/

10.10/Lm

-10-

Mag

bb. 14. 37 új falusi énekkar vas megyében

vid/fm/a/fm

1963. november 28.

vas megyében régi hagyományai vannak a falusi kóruséletnek. átmeneti visszaesés után 1958-tól ismét fellendült az énekkari mozgalom. ez idő alatt a megyében 37 új községi együttes alakult, amelyek a nemrég szombathelyen lezajlott országos dalos találkozón adtak számot felkészültségükről.

a találkozón szerzett tapasztalatok alapján most új számokat tanulnak a kórusok. ezeket önállóan, vagy az irodalmi színpadok műsorának kiegészítéseként adják elő saját falujukban és a környékbeli művelődési otthonokban. a karyezetők továbbképző tanfolyamokon vesznek részt, hogy együtteseik színvonala lépést tartson a városi énekkarokkal.

szombathelyen a derkovits gyula művelődési otthon nagymultu madrigál-kórusa segíti a falusi énekkarokat. időnként felkeresi őket, tanácsokat ad számukra. más alkalommal falusi énekkarokat látnak vendégül szombathelyen a kórus tagjai és meghallgatják vendégeik műsorát./mti/

--

bb. 15. zöld és fekete a határ a tiszaföldvári lenin tsz-ben

vid/j/a/ie

1963. november 28.

a tiszaföldvári lenin termelőszövetkezet, amely a kenyérgabona gyors elvetésére hívta fel annakidején az ország mezőgazdasági nagyüzemelt, a többi őszi munkát is az elsők között végezte el. november közepére betakarították, beszállították 300 hold cukorrépa-és 700 hold kukoricatermését, és kétműszakos munkával befejezték több mint 3000 hold mélyszántását. most, november végén már zöld és fekete színt öltött a termelőszövetkezet határa. az október közepe táján elvetett kenyérgabona szépen zöldell, bokrosodik. a közös gazdaság tagjai ezekben a napokban már a jellegzetes téli tennivalókat végzik. simítják a 25 hold dohány termését, simítózzák az őszi mélyszántást és előkészülnek az őszi műtrágyázásra. ennél a munkánál a repülőgépszolgálat segítségét is igénybe veszik./mti/

--

Mag

10.25/a

- 11 -

bb 18. Határidő előtt készítik el a szovjetunió részére a röntgen transzportkocsikat az esztergomi labor műszeripari műveiben

vid te-lm ki

1963. november 28.

az esztergomi labor műszeripari műveiben egész évben nagy gondot fordítottak arra, hogy az exportterveket határidőre, kifogástalan minőségben teljesítsék. Legnagyobb megrendelőjük, a szovjetunió igényeit nem egyszer határidő előtt elégitették ki. ez a helyzet most a különleges röntgen transzportkocsival is. huszonöt ilyen kocsi kaptak megrendelést. a röntgen-autókkal szemben ennek a kocsinak nagy előnye, hogy rendkívül mozgékony, bárhol könnyen közlekedik, így a legtávolabbi, legnehezebben megközelíthető települések lakóit is be tudják kapcsolni a tüdőszűrő vizsgálatokba.

husz kocsit már elszállítottak esztergomból. az utolsó öt is készül. ezeket az évvégi határidő előtt, még december elején szeretnék átadni. mti/

--

bb 19. „tavaszi„ szőlőtelepítés tokajhegyalján

vid tr-lm ie

1963. november 28.

a tokajhegyaljai borvidék rekonstrukciója, valamint a délborsodi jó bortermő terület újratelepítése során most fordult elő először, hogy a tavaszi telepítések „terhére„ már össze megkezdtek a szőlőültetést. a második ötéves terv során eddig 3 550 holddal bővült, jövőre pedig újabb 1.136 holddal gyarapodik a bortermő terület. a domboldalak talajának forgatását 13 lánctalpas erdőgéppel gyakorlatilag már befejezték.

tokajhegyalján a szőlő zömét termelőszövetkezetek és hegyközségek telepítik. a zárt borvidékhez tartozó hercegkut községben 100 holdon már földbe kerültek a gyökeres oltványok. olaszliszán 30 holdat ültettek el, s jó ütemben végzik a telepítést sárazsádkon is. az állami gazdaságok 180 holdon ültetnek szőlőt, s a tarcali állami gazdaság tovább folytatja az egyik leggazdagabb termőterület, az ugynevezett sajjó szőlő telepítését is.

az új-ültetvényeken a hagyományos szőlőfajtákat - a hárslevetűt, sárgamuskotályt és furmintot - ültetik. ez utóbbiból már csak szelektált vesszőből készült oltvány kerül a szőlőskertekbe.

a korábbinál nagyobb ütemben folytatják az egykor igen híres délborsodi vidék kipusztult szőlőinek pótlását. a kimondottan pezsgő-alapanyagként felhasznált bortermelő tölgydarucon száz hold, a hasonló termelési adottságokkal rendelkező kács községben ugyanennyi új szőlőt telepítenek. ezen a vidéken első sorban rizling-fajtákat, leánykát és zöldszilvánt ültetnek. /mti/

- 12 -

bb.20. újabb móríc zsigmond emlékek kerültek a miskolci herman ottó muzeumba

vid/fm/tné/a/fm

1963. november 28.

a miskolci herman ottó muzeum újabb móríc zsigmond emlékekkel, valamint az 1930-as évek neves magyar íróira vonatkozó dokumentumokkal gazdagodott.

1931-ben a miskolci mozikban a helyi fényképészek és újságírók által szerkesztett „miskolci futár„ című havi híradót vetítették. az áprilisban készített filmtekerccsen látható a miskolci lévay józsef közművelődési egyesület irodalmi estjére meghívott móríc zsigmond és felesége, valamint a kosztolányi dezsőről és karinthy frigyestről készített riport.

ugyanaz a filmtekerccs örökítette meg a hónap eseményei között a virágvasárnapi hóvihárban miskolc fölött átvonuló „graf zepelin„-t is. /mti/

--

bb. 21. növényi diagnózis - kvarclámpával

vid/j/a/ie

1963. november 28.

a burgonyatermesztésben a szakemberek véleménye szerint két jeles ség okozhat hosszantartó zavarokat. az egyik a nehezen kimutatható vírusos fertőzés, a másik pedig az ökológiai leromlás, amit egy-egy fajtánál eddig csak többéves kísérletekkel tudtak megállapítani. ezért a hosszadalmas kísérleteket sokszor mellőzték, s így csak a nagyüzemi termelés során derült ki, hogy az elvetett fajta utódai már kevesebb és gyengébb minőségű termést hoznak.

sárvári istván, a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársa új eljárást dolgozott ki, amellyel szinte másodpercek alatt megállapítható a vírusos fertőzés és az ökológiai leromlásra való hajlam. a kettészelt, megfelelő vegyszerrel kezelt vetőgumót analitikai kvarclámpa alá helyezik, s az ibolyántúli sugarak visszaverődése jelzi a diagnózist. /mti/

--

10.36/gy

- 13 -

bb. 22. „ egykezes, fűrészek a kisalföldi erdőgazdaságban

vid/j/a/1e

1963. november 28.

az új gazdasági évben 52 motorfűrészsel kezdték el a fakitermelést a kisalföldi állami erdőgazdaságban. a régi 40 kilós „ kétkezes, fűrészeket kivonták a munkából, és a könnyű, mindössze 12 kilós „ egykezes, fűrészeket használják. ezek gyorsabbak, és egy ember elég a kezelésükhöz. ebben a gazdasági évben 130.000 köbméter fát termelnek ki, 30.000-rel többet, mint az előző évben, ami a gyorsan növő nyárfa telepítésének az eredménye. évről-évre növekszik a fahozam, és 1965-ben eléri majd a 160.000 köbmétert.

a kitermelt fa 70 százaléka nyár, fűz és éger, amit papírgyártáshoz, gyufagyártáshoz és faforgács-lemezek készítéséhez használnak fel. exportra is jelentős mennyiség jut. nyugat-németországba és ausztriába 25.000 köbmétert szállítanak, aminek ellenében korszerű fakitermelő-és szállítógépeket kap a kisalföldi állami erdőgazdaság./mti/

..-

bb. 23. hagymakörzet - borsodban

vid/j/a/1e

1963. november 28.

borsod megye déli részén, a mezőkövesdi és mezőcsáti járás 12 termelőszövetkezetében az idén már nagyüzemi hagymaszüretet tartottak. ezen a vidéken a korábbi években nem termesztették ezt a fontos fűszernövényt, hanem nagyobb-részt makó környékéről vásárolták az iparvidék ellátására. a kedvező termőföldi és kertészeti adottságokat kihasználva néhány éve kezdték meg a makói vöröshagyma termesztésével a kísérleteket, amelyek kedvező eredményt hoztak. a fajtahagyma nem fajzott el, megtartotta ízét, és téli tárolásra is alkalmasnak bizonyult.

a kedvező tapasztalatok alapján a délborsodi részen új hagymatermő tájkörzet alakult ki, ahol a tsz-ek az idén már 250 holdon termesztettek hagymát. a termés igen kedvezően alakult, holdanként elérte a 80 mázsát is. a hagymával elsősorban a borsodi iparvidéket látják el; árusítását a bányavidék, valamint kazincbarcika és ózd községüzleteiben már meg is kezdték./mti/

10.35-/Lm

..-  
-14-

*Ma*

bb 24. vegyszer a kenőolajok javítására

vid te-lm ki

1963. november 28.

a veszprémi magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézetben új kémiai anyagot állítottak elő, amely a próbák során minden tekintetben beváltotta a hozzáfüzött reményeket, jelentős mértékben megjavította a kenőolajok minőségét. a kenésre használt olajokhoz fél százalékos arányban adagolják a terméket. ez a kis mennyiség is megakadályozza, hogy az égés következtében keletkező, s korróziót okozó termékek kifejtsék káros hatásukat és megakadályozza, hogy a keletkező koromszemcsék a dugattyun vagy a hengern falon lerakódjanak.

az új védőanyaggal külföldről behozott vegyszert helyettesítene./mti/

..-

bb 25- eredeti állapotába állítják vissza a turistvándi vizimalmot

vid te-lm ki.

1963. november 28.

egy évig tartó aprólékos és gondos munkával eredeti állapotába állították vissza a mária terézia korában épített turistvándi vizimalom épületét. a tiszántulon ez az egyetlen ilyen jellegű ipari műemlék. felújítására mintegy ötszáz ezer forintot költöttek. többek között kicserélték a tetőszerkezet és oldalfalak erősen korhadt farészeit. a tetejére - akárcsak új korában - fazsindely került. az építkezést már befejezték, s megkezdték a berendezések helyreállítását./mti/

..-

bb 27. ujitással egymillió forint önköltségcsökkentés

vid te-lm ki

1963. november 28.

a lenin kohászati művekben korábban selejtesnek minősített gyenge ötvözesű acélbugákat hulladékként a martinkemencékben beolvasztották. simon lajos javaslatára ezeket az acélokat kisvasuti sinek, sinhevederek, csavarok gyártására kezdték felhasználni. a gyártás, illetve felhasználás során megbizonyosodott, hogy ezek a gyártmányok, minőségileg teljesen megfelelőek, mechanikai, szilárdsági értékük kifogástalan. az ujitás alkalmazásával - az utólagos számítás szerint - egy év alatt egymillió forintot takarítottak meg. az ujitónak 24 000 forint ujitási díjat állapítottak meg./mti/

..-

10.50/a

- 15 -

*Ma*

bb 26. sorozatban készül a takarmánypogácsázógép

vid j-lm 1e

1963. november 28.

a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyárban készült takarmánypogácsázógép „termékével”, kísérleteket végzett dr. magyar beck vladimir, az agrártudományi egyetem docense.

~~Pogácsázó-~~  
megállapította, hogy a zöld szálastakarmányok friss állapotban való pogácsázása rendkívül előnyös. a pogácsa tápértéke - a karotin kivételével - megegyezik a veszteségmentesen betakarított lucernával, vagyis zöld szálastakarmánynak tekintendő. pogácsázás esetén a betakarítás öt munkafolyamata - a kaszálás, sodrás, felszedés, szállítás, kazalbarakás - három munkafolyamatra: kaszálásra, pogácsázásra és szállításra csökken. az értékes takarmány veszteségmentes tárolása is megoldódik, szemben a kazalban történő tárolással, ahol az időjárás viszonyai számottevő veszteséget okoznak. megállapítást nyert az is, hogy egy tonna takarmánypogácsából a szarvasmarhák 65 kilogrammal több húst vagy 1040 literrel több tejet „állítanak” elő, mint azonos mennyiségnek megfelelő, hagyományosan betakarított lucernából. a kedvező kísérleti eredmények alapján a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyár rövidesen megkezdi a takarmánypogácsázógép sorozatgyártását./mti/

bb 28. tizszeresére nőtt a szakorvosi rendelőórák száma szombathelyen

vid fm/tné-lm fm

1963. november 28.

szombathelyen nagymértékben javult a járóbetegek szakorvosi ellátottsága. a felszabadulás előtt például csupán sebészeti, szemészeti, belgyógyászati, fül-orr-gégészeti és bőrgyógyászati szakrendelés volt, napi 30 órában. az elmúlt években a szakrendelések egész sorát hozták létre. többek között ekg-, nőgyógyászati, fizikoterápiai, vértranszfúziós, orthopédiai, urológiai, onkológiai, hypertóniai, ideggyógyászati, sportorvosi szakrendeléseket is tartanak, naponta mintegy 300 órában.

a tervek szerint további több mint 200 órával bővítik a szakorvosi rendelést, s a március 15. téren korszerű rendelőintézetet létesítenek. az építkezést már megkezdték. az intézetben 55 munkahely lesz, s naponta 2200 beteget látnak el./mti/

10.55/a

- 16 -

bb. 31. eluzatott hazánkból n. faggyejev, a kgst titkára

t/vt/tr/a/cz

1963. november 28.

nyikolaj faggyejev, a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának titkára, aki résztvevett a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának ülésén, - csütörtökön reggel elutazott budapestről. vele együtt utazott marai lászló, magyarország kgst-beli képviselőjének helyettese is.

bucsuztatásukra a keleti pályaudvaron megjelent dr. horgos gyula kohó-és gépipari miniszter, a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának elnöke, vályi péter, az országos tervhivatal elnökének első helyettese, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, a kohó-és gépipari minisztérium, valamint az országos tervhivatal több vezető beosztású munkatársa. ugyancsak jelen volt a bucsuztatásnál j.a. nazarov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa.  
/mti/

bb. 32. a magyar régészeti, művészettörténeti és éremtani társulat iparművészeti szakosztálya

t/ol/tr/a/cz

1963. november 28.

ülést tartott csütörtökön az iparművészeti múzeumban. az értekezleten d. egyed edit ismertette az eszterházy textilcincsek restaurálásának módszereit. ott volt az értekezleten weiner mihályné, az iparművészeti múzeum főigazgatója, több budapesti múzeum restaurátora és szakembere. az előadó vetített képeken mutatta be a textiliákat restaurálás előtt, munka közben és helyreállított állapotban./mti/

11.00/a

- 17 -

bb. 29. korszerűsítik gyula belvárosát

vid/te/a/ki

1963. november 28.

gyulán nemrégiben elkészítették a harmadik ötéves terv városrendezési tervét, eszerint nem építenek újabb lakótelepeket, hanem a város központját korszerűsítik, a műemlékek kivételével lebontják a földszintes házakat, s helyükre középblokk elemekből korszerű lakóházakat építenek, a lakások fűtését az addigra elkészülő földgázvezeték segítségével oldják meg./mti/

bb. 30. terven felül 9 egykilowattos adót készít kubai exportra a konverta gyár

1/kf/kf/a/vg

1963. november 28.

az utóbbi években sok problémát okozott az, hogy a magyar adócsőgyár, teljesítőképesség hiányában, nem tudta kielégíteni az igényeket, az elektroimpex is több külföldi megrendelést kénytelen volt emiatt elszalasztani, miután az ipari átszervezés az üzem az egyesült izzóhoz került, a nagy gyár vezetői találtak megoldást az adógyártás bővítésére, s az előzőekben 1964. június 30-ig visszaigazolt kubai megrendelést, 9 egyenként egykilowattos táviróadót, a baráti ország kérésére terven felül ez év végére elvállalták, az ugyancsak az izzóhoz került konverta egyenirányítógyárat bízták meg/adók gyártásával.

az adócsőgyár szakemberei a kubai megrendelők kívánságainak megfelelően átkonstruálták meglévő 1 kilowattos adójukat, a fejlesztési dokumentációt a nyáron átadták a konvertának, ahol azonnal megkezdődött az alkatrészgyártás, az új feladatot többen idegenkedve fogadták, s elsősorban a középvezetők úgy vélekedtek, hogy ilyen rövid idő alatt képtelenség elkészíteni a 9 adót, a párt-szervezetnek, a kisz-nek, s a dolgozók többségének sikerült a kishitűséget leküzdeni s a múlt héten elkészült az első adóberendezés.

az első egykilowattos adót kedvező eredménnyel próbálták ki, s jó véleményt mondott róla az adócsőgyár szigorú meo-ja is, december 10-ig párosával készítik el a további nyolc adót, s azokat, amelyek a mert átvételén túl vannak azonnal csomagolják, így a terven felül készített 9 kubai adót december 15-ig, menetkész, állapotban adják át a konverta dolgozóinak.

miután az üzem dolgozói, belekóstoltak, az új feladatba, s azt eredményesen végrehajtották, a jövő évre is megtartják ezt a gyártmányt, az igényeknek megfelelően jövőre az üzem 40-50 ilyen berendezést készít, de már terv szerint./mti/

11.26

-18-

bb 33. a Lottó sorsolások decemberi menetrendje

1 kf-lm vg

1963. november 28.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság következő havi naptára évvégi, huzási hajrát, mutat, hiszen decemberben hat Lottó sorsolást rendeznek, ezuttal három vidéken és három a fővárosban, a hat sorsolás közül két tárgynyeremény huzás lesz.

december 2-án, hétfőn a novemberi tárgyjutalmakat sorsolják budapesten a sportfogadási és Lottó igazgatóság nádor utcai székházában, a hónap első számsorsolását, a 49. játékhat nyerőszámának a huzását, december 6-án vacott tartják, december 13-án ács, 20-án pedig hatvan a Lottó sorsolás állomása, december 27-én budapesten a mom művelődési házában sorsolják az év utolsó öt nyerőszámát, december 30-án budapesten, a sportfogadási és Lottó igazgatóság székházában tartják meg a decemberi tárgynyereményhuzást./mti/

bb 34. nyolctantermes iskola építését kezdték meg egerben

vid te-lm ki

1963. november 28.

egerben nyolctantermes iskola építését kezdték meg, a kétemeletes iskola a tervek szerint a jövő oktatási év kezdetéig elkészül./mti/

bb 35. új hid a rábán győrről

vid te-lm ki

1963. november 28.

az elmúlt évi jegesár győrről súlyosan megrongálta a rába kisebbik ágának gyalogos hidját, úgyhogy le kellett bontani, s emiatt egész nyáron csak kerülőúton juthatott el a közönség a városi uszodába, a megyei tanács intézkedésére olyan új hidat építettek, amelynek nincs a mederben pillére és így jobban ellenáll az áradásoknak, az egynyílású vashidat a győri vagongyár hidászai készítették el, még az aszfaltburkolás van hátra, azután átadják a forgalomnak, a hid gyenge ivelésű modern vonatával jól beilleszkedik a sétatéri környezetbe./mti/

13.48/Lm

-19-

Me

bb 36. kisorsolták a belkereskedelmi minisztérium Lottoszervénye-  
ken meghirdetett közvéleménykutató pályázatának nyereeményeit

te-lm vg

1963. november 28.

a belkereskedelmi minisztérium ruházati főigazgatósága a  
45. hét Lottoszervényeinek hátlapján a férfi ruházati méretekre  
vonatkozó közvéleménykutató pályázatot hirdetett. a nyereeményeket  
a férfiruha nagykereskedelmi vállalat kulturtermében sorsolták ki.  
a több mint 700 000 pályázó közül a „teljes téli ruházat”, fő-  
nyereeményt Bánfi sándor, hódmezővásárhelyi lakos nyerte. a teljes  
nyereeménylistát a sportfogadás című lap 49. száma közli./mti/

--

bb 37. időjárásjelentés

tr-lm

1963. november 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1963 november 28-án,  
csütörtökön délelőtt:

európa nagy részén tovább tart a délkelet felől érkező  
enyhe levegő beáramlása és általában párás, felhős, nyugat-euró-  
pában ködös, közép- és dél-európában több helyen esős időt okoz.  
kelet-európát viszont hideg levegő árasztja el, helyenként erős  
széllel hófúvással. a mínusz 2, mínusz 5 fok hőmérsékletű levegő  
ma hajnalban az észak-keleti kárpátok térségébe érkezett.

hazánkban tegnap felhős, enyhe, a dunántúlon és a duna-  
tiszta közének nagyrészen esős volt az idő. a csapadék mennyisége  
a dunántúli nyugati felében általában 4-10 milliméter között volt,  
a dunához közelebb eső tájékon és a duna-tiszta közén viszont nem  
haladta meg az 1-2 millimétert. a hőmérséklet napközben a nyugati  
megyékben 6-10, máshol 10-14, a kelet-délkeleti országhatár köze-  
lében helyenként 15-16 fokig emelkedett. az éjszaka országsszerte  
fagymentes volt. ma délelőtt a déli megyékben esett az eső.

budapesten szardán a hőmérséklet napi középértéke 9,7 fok  
volt, a sokévi átlagnál 7,1-fel magasabb. ma 12 órakor budapesten a  
hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764  
milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: tulnyomóan felhős idő,  
főként az ország délnyugati felében eső. élénk keleti szél.  
várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 3, plusz 7,  
legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 7-11 fok között.

a duna vízállása budapestnél 273 cm/mti/

14.20/a

- 20 -

Me

bb. 38. az édességboltok nyitvatartásának rendje mikulás előtt

k/tó/tm/a/vg

1963. november 28.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága tekintettel a várható  
nagyobb forgalomra módosította az édességboltok mikulás előtti  
nyitvatartásának rendjét. eszerint december 1-én, vasárnap a két-  
műszakos édességboltok 9 órától 20 óráig, az egyműszakos boltok  
pedig az egyébként szokásos hétköznapi rend szerint tartanak  
nyitva. december 4-én és 5-én, szardán és csütörtökön valamennyi  
egy- és kétműszakos édességbolt a szokásos ideig, de legalább  
20 óráig tart nyitva. a fel nem sorolt napokon az édességboltok  
a szokásos rend szerint állnak a vásárlók rendelkezésére./mti/

--

bb. 39. ankét a rádióaktív izotópok könnyűipari alkalmazásáról  
a technikai házában

t/tó/tm/a/vg

1963. november 28.

az országos atomenergia bizottság izotópalakalmazási szak-  
bizottságának könnyűipari munkabizottsága, a bőrripari tudományos  
egyesület, a papír és nyomdaipari műszaki egyesület, vala-  
mint a textilipari műszaki és tudományos egyesület csütörtökön  
ankétot rendezett a technika házában a rádióaktív izotópok  
könnyűipari alkalmazásának lehetőségeiről.

a felkért hozzászólók érdekes előadásokat tartottak a témáról.  
megállapították, hogy a könnyűipar egyes területein már ered-  
ményeket értek el az izotópok alkalmazásában, a felhasználás köre  
azonban korántsem kielégítő. jelenleg összesen 48 helyen alkal-  
maznak a könnyűiparban rádióaktív izotópokat, elsősorban vastag-  
ság, szint- és sűrűségmérésre, illetve darabszámlálásra. számos  
iparág azonban még csak a kutatás stádiumánál tart. számítások bizo-  
nyítják, hogy csak a papírriparban körülbelül 10 millió forintot  
takaríthatnának meg évente a vastagságmérés izotópos szabályozásá-  
val.

több érdekes előadás hangzott el az ankétón a sugárzásveszély  
elhárításának kérdéseiről is./mti/

--

15.20/-n

-21-

Me

bb 40. románia decemberben bekapcsolódik a baráti országok egyesített villamosenergia rendszerébe - Lengyelország magyarországon keresztül szállít villamosenergiát romániának

i szf/tm-lm vg

1963. november 28.

a kgst-ben folytatott tanácskozások alapján a lengyel népköztársaság és a román népköztársaság megállapodott egymással, hogy a lengyel erőműrendszer a télen átmenetileg villamosenergiát ad a román hálózatnak. a két ország közötti villamosenergia összeköttetés csehszlovákián és magyarországon keresztül valósul meg, miután a csehszlovák és a magyar kormány messzemenően támogatta az erre vonatkozó javaslatokat.

a baráti országok egyesített energiarendszerének szakértői a napokban prágában megbeszélték a román energiarendszer bekapcsolódásának műszaki kérdéseit. a lengyel erőművekben fejlesztett energia csehszlovákián keresztül a bisztricsány- budapest- zuglói távvezetéken érkezik magyarországra, itt a zugló-sajószögedi távvezetéken át a szovjetunióba, munkácsra jut, majd onnan továbbítják a romániai ludusban épülő erőmű 220 kilovoltes fogadóállomására. a villamosenergiaszállítást egész télen a szükség szerinti mértékben folytatják. a jövő évben, amint a csehszlovák-román közös építésű ludusi erőművet üzembe helyezik, az itt termelt villamosenergiából a csehszlovákiát illető részt a ludus-munkács-nemessány közötti távvezetéken szállítják csehszlovákiába. /mti/

bb.41. befejezték az őszi mélyszántást zala és vas megyében

vid/j ká n

1963. november 28.

a hét közepén két dunántúli megyéből érkezett jelentés az őszi mélyszántás befejezéséről. ami eddig még soha sem sikerült, zalaiban november 28-ra végeztek a mezeti munkákkal: betakarították az összes terményfajtát, megtisztították a földeket a kukoricaszártól s elvégezték a csaknem 90.000 holdnyi őszi mélyszántást. az elmúlt évben - igaz, korán beköszöntött a tél - több mint 50.000 hold maradt szántatlanul.

vas megye, amely az országban az elsők között jelentette, hogy teljesítette a felemelt kenyérgabona vetéstervét, most a kapások betakarításával és az őszi szántással is jól áll. a hét közepére valamennyi termelőszövetkezetben végeztek az őszi mélyszántással. több mint 142.000 hold földet forgattak meg./mti/

15.25/-n

-22-

bb.42. magyar államférfiak üdvözlő távirata jugoszláv államférfiakhoz

gk/n sr

1963. november 28.

joszip broz tito elvtársnak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökének, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága első titkárának,

petar sztambolics elvtársnak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsa elnökének,

b e l g r á d.

a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából a magyar nép és a magunk nevében szívből jövő jókívánságainkat küldjük önöknek és jugoszlávia baráti népeinek.

a magyar népköztársaság dolgozói örömmel látják a jugoszláv népek a szocialista építésben elért eredményeit és üdvözlők országaink baráti kapcsolatainak fejlődését.

kivánjuk, hogy jugoszlávia dolgozói további sikereket érjenek el hazájuk felvirágoztatásában, s közös erőfeszítéseinkkel szélesedjék országaink együttműködése a társadalmi haladás, a szocializmus és a béke javára.

dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára.

x x x

péter jános külügyminiszter kocsa popovicsnak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság külügyminiszterének küldött üdvözlő táviratot.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége a jugoszláv szakszervezetek szövetsége központi tanácsának elnökségét, a klsz központi bizottsága a jugoszláv ifjúsági szövetség központi vezetőségét üdvözlölte a jugoszláv nemzeti ünnep alkalmából./mti/

15.30/-n

--23-

KE

bb 43. filmszínház építését kezdték meg tatabánya-ujvárosban

vid/te/m/ki

1963. november 28.

tatabányán, a már több mint tízezer lakosu ujjvárosban még kevés a szórakozási lehetőség. filmszínháza sincs a lakótelepnek, s a legközelebbi mozi a „régi”, tatabányán, hat kilométerre van. az ujjváros lakóinak régi kívánsága teljesül: a komárom megyei építőipari vállalat ötszáz személyes filmszínház építését kezdte meg. a győri tervezőirodában tervezett filmszínház a város egyik legszebb épülete lesz. építését a jövő év végére fejezik be. /mti/

---

bb 44. nemzetközi szilveszter budapestén - külön ibusz-részel az egyéni külföldi utazások előkészítésére - társasutazások egyiptomba - sajtótájékoztató az idegenforgalmi vállalat tevékenységéről, terveiről

t kf/gg/m/vg

1963. november 28.

csütörtökön, a magyar sajtó házában schiffer pál, az ibusz vezérigazgatója tájékoztatón ismertette az idegenforgalmi vállalat tevékenységét, gondjait és terveit.

bevezetőben beszélt hazánk bel- és külföldi idegenforgalmának fejlődéséről. elmondotta, hogy az idén több mint 450.000 külföldi vendég látogatott el hazánkba, s itthonról 438.000-en utaztak külföldre. ezeknek az utazásoknak, 30, illetve 15 százalékat bonyolította le az ibusz, egyéb szolgáltatásait pedig több mint másfélmillióan vettek igénybe ebben az évben.

sokat fejlődött a belföldi idegenforgalom. a baráti országokból 88.472, a nyugati országokból 46.373 turista, vendég érkezett hazánkba az ibusz útján, s több mint ötvenezeren utaztak külföldre az ibusz szervezésében. az ibusz autóbusz-különjárataival 1.2 millió utas látogatott el az ország nevezetesebb helyeire, a budapestet bemutató autóbusturákon pedig csaknem félszáz ezer érdeklődő vett részt.

az idegenforgalmi vállalat az idén is rendez budapestén nemzetközi szilvesztert, amelyre a baráti országokból ezer, a nyugati országokból pedig ezerkétszáz vendéget várnak a gellért, a royal, a hungária szálló, a gundel, az európa és a citadella étterem báljára.

jövőre, az eddigi érdeklődést alapulvéve, továbbnövekszik az ország idegenforgalma. az ibusz-nak bécsben önálló irodája, londonban, frankfurtban, párizsban és stockholmban képviselője van, s csaknem 350 kisebb-nagyobb külföldi utazási irodával tart kapcsolatot. /folyt.köv./

13.50/-n

-24-

*mti*

bb 44. /nemzetközi ... 1. folyt./ m

jövőre várhatóan rómban és berlinben is állít fel az ibusz utazási képviselőket. összeállították a szocialista országokba induló, jövőévi társasutazások programját, amelybe 58 különféle turát vettek fel. újdonság lesz a moszkva-leningrád-helsinki és a berlin-koppenhága utirányú tura. a nyugati országok közül például ausztriába, olaszországba, franciaországba, angliába, svédországba, finnországba és egyiptomba szervez társasutazásokat az ibusz. a nagy nemzetközi sporteseményekre - az innsbrucki téli olimpiára, a párizsi francia-magyar és a bécsi osztrák-magyar labdarugó mérkőzésre ugyancsak elutazhatnak majd az érdeklődők.

az idegenforgalmi vállalat jövőévi tervei közé tartozik egy külön részleg felállítása. ez az iroda lényegében magára vállalja az egyéni külföldi utazás előkészítésének gondjait, közreműködik az utlevél és a szükséges vízumok gyors megszerzésében, a külföldi országokban pedig szálláshelyet, idegenvezetőt biztosít. /mti/

---

e m b a r g ó : csütörtök este 20 h-ig:

bb 45. dobi istván üdvözlő távirata albánia államfőjének

gk/m/sr

1963. november 28.

hadzsi leshi elvtársnak, az albán népköztársaság nemzeti gyűlése elnöki tanácsa elnökének,

t i r a n a

kérem fogadja az albán népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából az albán nép jólétére és népeink, országaink kapcsolatainak fejlődésére irányuló őszinte jókívánságaimat.

dobi istván,  
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke.

x x x

péter jános külügyminiszter behar shtyllának, az albán népköztársaság külügyminiszterének küldött üdvözlő táviratot. /mti/

---

16.04/-n

-25-

*mti*

bb 46. a második ötéves terv beruházásairól tárgyalt a szabolicszatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 28.

a második ötéves terv eddigi szakaszára előírt beruházási feladatokat teljesítették szabolicszatmár megyében, - állapították meg a megyei tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén.

a második ötéves terv megyei beruházási összege 797 millió forint: ebből ez év végéig előreláthatóan 423 milliót használnak fel. az eredeti előirányzatokhoz viszonyítva néhány létesítmény építésének kezdete eltolódott ugyan, másoké viszont előbbre került. elmaradt például a sóstói turista szálló építése, helyette nyíregyházán kezdnek hozzá 120 ágyas szálloda létesítéséhez. a nyíregyházi 300 ágyas tbc kórház építését csak 1964-ben kellett volna megkezdeni, s a munkálatok már a befejezéshez közelednek. meggyorsították a nyíregyházi vízmű és szennyvízcsatorna építését, s azt már 1965 nyárára befejezik. átadták rendeltetésének a fehérgyarmati 260 ágyas járási kórházat és rendelőtintézetet, baktalórántházán 20 ágyas szülőotthon nyílt. megkezdték a vásárosnaményi és a kisvárdai kórház bővítését, a nyíregyházi 140 ágyas csecsemőotthon építését.

beruházásokból 117, egyéb forrásokból 62 általános iskolai tantermet, illetve politechnikai műhelytermet létesítettek. a gimnáziumi termek száma 50-nel gyarapodott, s ezzel teljesítették az ötéves tervben kitűzött feladatot. e téren azonban további jelentős fejlődés várható, mert például baktalórántházán nyolctantermes középiskola létesítéséhez láttak hozzá. jövőre három helyen nyolc-nyolc, egy helyen 12 tantermes gimnázium építését kezdik meg. ezenkívül még számos ipari, szociális, kommunális létesítményt, köztük 650 lakást adnak át rendeltetésének.

a jelentés szerint reális lehetőség van arra, hogy jólszervezett munkával a megye a következő két évben is teljesítse az előírt feladatokat. /mti/

...-

bb 47. a tél előszele ostromolja a kárpátokat: kelet-európa-ban minusz 5-16 fokos fagyok, nálunk 10-15 fokos meleg - csapadékosabb, hűvösebb időszak következik

i cs/j/m/ká

1963. november 28.

a rendkívül hosszú nyult enyhe és viszonylag száraz ősz még november végén is szinte tavasziasan meleg napokat hozott. európa nyugati, középső és déli felében nem ritka a plusz 10-13 fokos maximum.

/folyt.köv./

16.21/-n

-26-

KE

bb 47. /a tél előszele ... 1. folyt./ m

házáinkban a hőmérséklet napi középértéke szerdán több helyütt elérte vagy meghaladta a 10 fokot, vagyis jó 7 fokkal melegebb volt az időszaknak megfelelő átlagnál. csütörtökön a vastag felhő borította dunántul kivételével általában 10 fok fölé emelkedtek a maximumok, békéscsabáról 15 fokot jelentett a megfigyelő-állomás. ugyanakkor a kontinens keleti és északkeleti területein nagy kiterjedésű hideg légtömegek délnyugati áramlásával télies időjárás köszöntött be. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint legutóbb a szovjetunió európai területein általában minusz 5-10 fokos fagyok voltak, moszkvából pedig minusz 16 fokot jelentettek. a hidegfront csütörtökön elérte a kárpátok vonulatait, sőt a hágókon megkezdődött a beszivárgás is. a hegykoszoru egyelőre állja meg a tél első idej ostromát, számítanunk kell azonban arra, hogy a hosszú enyhe időszaknak most már végeszakad. a hidegfront érkezése okozta az erős felhőképződést, továbbá a délnyugati vidékeken ismétlődő esőzéseket. valószínűnek látszik, hogy az esőzés pénteken a délnyugati tájakról az ország más vidékeire is áterjed. a nappali maximumok pénteken előre láthatólag még mindig elérik a 10-13 fokot. /mti/

...-

bb 48. előadás az etruszk és a római művészetről a szépművészeti múzeumban

i tf/gg/m/fm

1963. november 28.

a tudományos ismeretterjesztő társulat és a szépművészeti múzeum speciális művészettörténeti kollégiumán december 1-én, vasárnap fél 11 órakor dr. szilágyi jános györgy művészettörténész az etruszk és a római művészetről tart előadást.

a résztvevőknek tárlatvezetést rendeznek a szépművészeti múzeum görög-római kiállításán. /mti/

...-

bb 49. visszaérkezett a szovjetunióból

k vt/gk/m/zs

1963. november 28.

dr. perényi imre, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem rektora. a moszkvai építészeti főiskola meghívására két hetet töltött a szovjet fővárosban, ahol előadást tartott budapest és környékének városrendezési tervéről. /mti/

...-

16.36/-n

-27-

KE

bb 50. szuperett, ovoda és bölcsöde építését kezdték meg az ujszegedi ogyessza-negyedben

vid/té/m/ki

1963. november 28.

Szeged legszebb, tiszaparti részén, a testvérvárosról, ogyesszáról elnevezett új lakónegyedben újabb építkezések kezdődtek. az eddig elkészült mintegy kétszáz lakás, a sok, színes emeletes, modern épület lakói számára megkezdték szuperett, szolgáltatóház, valamint ovoda és bölcsöde építését. ezekre több mint tízmillió forintot költenek.

a szuperettben, vagyis a modern kisáruházban a legtöbb életmiszert, illetve iparcikket megtalálja a lakosság. a szolgáltatóházban papírbolt, patyolat-fiók, háztartási gépjavitó, férfi- és női szabóság kap helyet. az emeletes ovodában száz, a bölcsődében negyven gyermek talál majd második otthonát.

folytatják a lakóházak építését is. még az idén 82 lakást adnak át és 106 lakás építését kezdik meg. az új lakónegyed két év múlva épül fel teljesen, akkorra 821 lakás épül a városrészben. /mti/

...

bb 52. a jövő az olaj- és gáztüzelésé - a szemét, mint energiaforrás - nemzetközi levegőtisztasági kongresszust rendeznek tavasszal budapesten

t tz/gk/m/vg

1963. november 28.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület képviselőjében ausztriában és nyugat-németországban tanulmányozta a közelmúltban remniczky károly főmérnök a levegő tisztaságáért külföldön folytatott küzdelem helyzetét. tapasztalatairól csütörtökön délután számolt be az egyesület előadójánál.

elmondotta, hogy külföldön is nagyjából ugyanolyan nehézségek ellen körülbelül ugyanolyan eszközökkel folyik a „többfrontos, küzdelem, akárcsak nálunk. a helyi adottságokból kifolyólag természetesen vannak különbségek is, de néhány eredményt mi is hasznosíthatnánk.

nálunk is indokolt lenne például még szélesebb körben elterjeszteni nemcsak a távfűtést, hanem az olaj- és gáztüzelést is. ennek annál kevésbé volna akadálya - mondotta az előadó - mert nyugat-németországban ugyan kitűnő olaj- és gázkályhákat láttott, de a két korszerű magyar berendezés, a mekator olajkályha és az új típusú gázkonvektor mindegyikkel állja a versenyt. ugyanakkor viszont kétségtelenné vált előtte, hogy a cserépkályhákba beépített olajégőket minél előbb ki kell vonni a forgalomból. /folyt.köv./

16.46/-n

-28-

ME

bb 52. /a jövő az ... 1. folyt./ m

célszerű lenne - mondotta többek között - nálunk is ugyanolyan következetesen védeni a levegő tisztaságát a gépkocsik „füsttermelésétől, is, mint ahogyan külföldön teszik. a rendszeres műszaki ellenőrzéseknél minden esetben alaposan meg kellene vizsgálni, tökéletes-e az égés a hengerekben, s csak ilyen szempontból is kifogástalan kocsikkal lenne szabad résztvenni a forgalomban.

szintén követendő példaként ismertette a szemét eltüntetésének külföldön jól bevált módszerét, sok más nagyváros után most bécsben is áttértek a szeméttégetésre. első berendezésük ezen a téren már a hulladék felét emészti fel, és mikor rövidesen elkészül a második, bécs egész „szeméttégetését, ezzel a korszerű eljárással semmisítik majd meg. ennek a módszernek nemcsak az a nagy előnye, hogy tökéletesen higiénikus, hanem az is, hogy a szeméttégetőt akár a belterületen is fel lehet építeni, a szállítás tehát lényegesen olcsóbb, sőt a berendezésben termelt hő - minden kilogramm szemétből 1.2 kilogramm gőzt állítanak elő - még fűtésre is felhasználható. igaz, a szeméttégető létesítése nagy beruházást igényel, de ezt is lényegesen lehetne csökkenteni, ha nyugatnémet példa szerint a berendezést a már működő erőműtelepekhez építenénk hozzá.

bejelentette végül az előadó, hogy az energiagazdálkodási tudományos egyesület 1964 tavaszára többnapos kongresszust szervez, amelyen a hazaiakon kívül még tíz ország szakemberei vitatják majd meg a levegő tisztaságáért folytatott küzdelemmel kapcsolatos kérdéseket. /mti/

...

bb 52. „irodalmi kávéház, szolnokon

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 28.

a szigligeti színház kiszervezetének kezdeményezésére a közelmúltban „irodalmi kávéházat, hoztak létre szolnokon. minden hét csütörtökének délutánján az árkád eszpresszóban tartja előadói délutánját egy-egy helyi, vagy fővárosi művész.

csütörtök délután a kávéház tizedik rendezvényén a megyei írók és költők műveit tolmácsolták. a műsorban többek között fellépett neményi lili, zsolnay hédy, tallós endre, varga d. józsef, mádi szabó gábor, mensáros lászló és győri ilona. /mti/

...

16.59/-n

-29-

ME

bb.51. teljesítették évi tervüket a tatabányai erőművek

vid/te n ki

1963. november 28.

a tatabányai hőerőmű vállalat dolgozói befejezték évi villamosenergia fejlesztési tervüket. az idén az országos kooperáció jobban igénybe vette a vállalat mindkét erőművét - a tatabányait és a bánhidait - és rendszeresen több energiát adtak a tervezettnél. jelentősen javították a hatásfokot, csökkentették a leállással és az újraindulással járó energiaveszteségeket. jól gazdálkodtak a fűtőanyaggal is. az év eleje óta több mint 11.000 tonna szénrel kevesebbet használtak fel a tervezettnél. a megtakarítás értéke több mint 3.5 millió forint./mti/

bb.54. andrzej wajda, a világhírű lengyel filmrendező budapesten

k s/gk n fm

1963. november 28.

a magyar és a lengyel filmművész szövetség megállapodása alapján csütörtökön háromtagú lengyel filmművészküldöttség érkezett budapestre. a delegációt andrzej wajda, a világhírű lengyel filmrendező, a nálunk is bemutatott „hamu és gyémánt”, és a „sámson”, alkotója vezeti. a küldöttség tagjai: witold lesiewicz rendező és krzysztof winiewicz operatőr. a lengyel vendégek egy hetet töltenek magyarországon, megismerkednek a hazai filmművészekkel és a legújabb magyar játékfilmekkel./mti/

bb.55. magyar előadóművészek a varsói magyar intézet jubileumi ünnepségein

k ol/tr n fm

1963. november 28.

forgács éva és ütő endre énekművész, valamint antal imre zongoraművész Lengyelországba utazott. a fennállásának 15. évfordulóját ünneplő varsói magyar intézet jubileumi hangversenysorozatán lépnek fel./mti/

17.00/-n

-30-

ME

bb 56. nemzetközi konferencia a szocialista drámairodalom kérdéseiről

t vi/te vm sr

1963. november 28.

csütörtökön bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, magyarország, a német demokratikus köztársaság, románia és a szovjetunió írókületének részvételével az írószövetség klubjában megkezdődött a szocialista drámairodalom kérdéseivel foglalkozó kétnapos nemzetközi konferencia. a 14 külföldi vendéget és a tanácskozás magyar részvevőit, írókat, kritikusokat, színházi szakembereket darvas józsef, az írószövetség elnöke üdvözölte. hangoztatta, hogy a korábbi nemzetközi megbeszélések tanulságai szerint a szocialista országok íróinak sok olyan közös problémájuk van, amelyekről érdemes és szükséges közösen tanácskozni.

mesterházi lajosa drámai szakosztály elnöke vitaindító előadásában megállapította, hogy a magyar irodalomban az utóbbi években a dráma előre tört, 1956 után legtöbb régi drámaíró megtartotta helyét a színpadon, de ugyanakkor egész sor új drámaíró jelentkezett. a közönség az új magyar drámát általában jól fogadta. példamutató módon a nemzeti színház egész műsorpolitikájának alapja az új magyar dráma. az 1962-1963-as színházi évadban a budapesti és vidéki színházak 40 új - legnagyobb részt mai témájú - magyar darabot mutattak be.

az előadó ezután rámutatott, hogy az eredmények elsősorban a közelmulthoz képest jelentkeznek, de az igényeket még távolról sem elégítik ki. a mai szocialista drámának nemcsak saját nagyszerű múltjához - gorkij, brecht munkásságához - kell méltónak lenni, hanem a jelenkori polgári drámával is versenyeznie kell. a közelmúlt elmaradása elsősorban a dogmatizmus romboló hatásának tulajdonítható. ma már senkise vitatja, hogy a mai életet a színpadnak a történelmi igazságnak megfelelően, a maga sokoldalúságában és rendkívüliségében kell bemutatnia. az emberiséget leginkább érdeklő problémákra kell a legmagasabb művészi színvonalon választ adnia.

nagy péter irodalomtörténész és kritikus volt az első hozzászóló. a kritika oldaláról közelítette meg a problémakört és hangoztatta: a kritikának a drámában jelentkező újat kell elsősorban megkeresnie és üdvözölnie. ungvári tamás konkrét példák alapján a különböző szocialista országokban mutatkozó drámai törekvések között vont párhuzamot. rámutatott, hogy e különféle törekvésekben máris összecsengés állapítható meg. a délelőtti ülés két utolsó hozzászólója, sándor iván és almási miktós drámaelméleti kérdésekkel foglalkozott.

/folyt.köv./

17.10/-n

-31-

ME

bb 60.

meghalt

major frigyes elvtárs a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa

major frigyes elvtársat a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar partizán szövetség saját halottjának tekinti.

temetése folyó hó 30-án szombaton délelőtt 11 órakor lesz a mező

imre uti / kerepesi/ temetőben.

x x x

vm cz

1963. november 28.

a 63 éves korában elhunyt major frigyes elvtárs egész életét a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom ügyének szentelte.

1919-ben, - 19 éves korában - önként jelentkezett a vörös hadseregbe, s századparancsnokként küzdötte végig a harcokat miskolc és tokaj alatt. a fasiszta kormány a hírhedt zalaegerszegi internálótáborba záratta, ahonnan 1924 elején sikerült Ausztriába szöknie.

1925-26-ban az észak-franciaországi bányákban dolgozik és végez kommunista szervező munkát. hat hónapra börtönbe vetik és kitoloncolják. 1927-36 között belgiumban, majd Ausztriában vesz részt a helyi és az emigrációs magyar kommunista mozgalomban. brüsszelben 2 hónapra, Ausztriában 8 hónapra börtönzik be, majd ezekből az országokból is kiutasítják. 1936-ban a párt Spanyolországba küldi, ahol sok száz más nagyszerű forradalmárral együtt mint főhadnagy végig küzd a spanyol nép szabadságáért vívott fegyveres harcokat. 1939-43 között a pétain-fasiszták a franciaországi és algériai internáló táborokban tartják fogva. szabadulása után az olasz partizánok soraiban harcol, s csak 1946-ban sikerül hazatérnie.

a szabad nép kiadójának igazgató helyetteseként és pártszervezeti elnökeként tevékenykedik, majd 1949-ben Rajk László elvtárral és sok más nagyszerű régi harcosossal együtt őt is törvénytelenül letartóztatják és hamis vádak alapján 15 évi börtönbüntetést szabnak ki rá.  
/folyt.köv./

17.12/-n

-32-

/bb 60. meghalt....1.folyt./vm

1956 áprilisában szabadul; a legfelsőbb bíróság rehabilitálja, a központi ellenőrző bizottság visszaadja régi párttagságát.

meggyengült egészségi állapota ellenére újult erővel, töretlen kommunista meggyőződéssel lelkesen vesz ismét részt a szocializmus építésében és a pártmunkában, amikor pedig az ellenforradalom szennyes árja önti el az országot, október 25-én a partizán szövetségbe siet és fegyveresen védi a magyar munkásosztály, a magyar nép hatalmát.

1956 végétől az Ibusz nemzetközi főosztályának, 1961-től az Ibusz párizsi kirendeltségének vezetőjeként is tanúságot tett jó szervezőképességéről.

major frigyes elvtárs a párt igen szerény, nagyon hűséges harcosa volt, aki több mint négy évtizeden át a kommunista hősiesség és önfeláldozás nem egy, nagyszerű példáját mutatta.

emlékét a kommunisták és a szocializmus teljes felépítésén munkálkodó magyar nép szeretettel megőrzi./mti/

- . -

bb 58. g.a.gyeniszov,

lk vm zs

1963. november 28.

a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete látogatást tett a magyar tudományos akadémia központi fizikai kutató intézetében, ahol megtekintette a különböző osztályokon folyó tudományos kutató munkát./mti/

- . -

bb 61. a lengyel olvasóteremben

k s/tm vm fm

1963. november 28.

december 2-án, hétfőn 19 órai kezdettel Waclaw Ryzewski alezredes, hadtörténész előadást tart „a lengyel nép 1939-45-ös felszabadító harcainak kérdései”, címmel. az előadás után a második világháború harcait bemutató filmeket vetítenek./mti/

- . -

17.16/-n

-33-

Me

bb 53. az országgyűlési képviselők somogy megyei és zala megyei csoportjának együttes ülése kaposvárott

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 28.

az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja csütörtöki ülésére meghívta a szomszédos zala megyei képviselőket is, akik gazsó sándor vezetésével érkeztek kaposvárra. a vendégeket varga károly, a hazafias népfront somogy megyei bizottságának elnöke, a képviselőcsoport titkára üdvözölte, majd bogárnár józsef, a somogy megyei és gazsó sándor, a zala megyei képviselőcsoport elnöke tartott beszámolót megyéjük helyzetéről. ezután a képviselők baráti beszélgetés során kicserélték tapasztalataikat munkamódszereikről.

az ülésen résztvett és felszólalt németh ferenc, a somogy megyei pártbizottság első titkára, varga gyula, a zala megyei pártbizottság első titkára, böhm józsef, a somogy megyei tanács vb. elnöke és kiss gyula, a zala megyei tanács vb. elnökhelyettese is. a hasznos tapasztalatcsere alkalmából a két megye képviselői elhatározták, hogy a jövőben is fenntartják a személyes kapcsolatot egymással, és a zalaiak meghívták a somogyiakat legközelebbi ülésükre.

az ülés után a képviselők megtekintették a kaposvári cukorgyárat és a textilműveket, majd a balatonboglári szőlészeti állami gazdaságot. /mti/

---

bb 57. a bányásztelepülések kommunális és szociális ellátottságáról tárgyalt pécs város tanácsa

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 28.

pécs megyei jogú város tanácsa csütörtöki ülésén a bányásztelepülések kommunális és szociális ellátottságáról tárgyalt. a tanács kezdeményezésére még a nyáron külön bizottság alakult azzal a céllal, hogy mérje fel pécs legnagyobb munkásrétege, a kőszénbányászok életkörülményeit. az elemzésre kijelölt terület lakosainak száma harmincezerre tehető. a tapasztalatok jól szemléltetik a bányászság életkörülményeinek változását, de megmutatják a hiányosságokat is.

sok érdekes adathoz jutottak 200 család meglátogatása során. ezek szerint a családok több mint felének van televíziója, háromnegyedrézének mosógépe, 12 százalékának személyautója. a bányásztelepülések egészségügyi ellátását 11 orvos végzi. a pécsi bányákban már csak vízesfürással dolgoznak, és a fejtések nagyobb részét portalanítják. a dolgozók számára korszerű fürdőket, öltözőket rendeztek be. sikondán éjjeli szanatórium áll a rászorultok rendelkezésére.

/folyt.köv./  
17,25/m

- 34 -

bb 57. /a bányásztelepülések ... 1. folyt./ m

kulturális téren is jelentős fejlődés. a meglátogatott családok közül hetvennek van százkötetesnél nagyobb könyvtára. huszonhatféle sajtótermékre fizetnek elő, mintegy félezer példányban. a művelődési otthonok száma, állapota azonban nem kielégítő. a város legnépesebb kerületében nincs középiskola, amin mielőbb változtatni kell. javítani kell a vízellátást, fejleszteni a csatornahálózatot. a bányászlakta kerület lakásainak átlagos nagysága kisebb, mint a város többi részén, annak ellenére, hogy a családok létszáma és a gyermekek száma is nagyobb. ez azt mutatja, hogy a városi átlagnál nagyobb arányban kell itt a jövőben többszobás otthonokat építeni.

a pécsi bányásztelepülésről készült szociográfia adatait a tanács illetékes osztályai a fejlesztési tervek kidolgozásánál figyelembe veszik. /mti/

---

bb 59. megjelenésének 15. évfordulóját

te vm sr

1963. november 28.

ünnepli december 1-én a néphadsereg, a honvédelmi minisztérium központi képes hetilapja. ez alkalomból czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, pap jános belügyminiszter, szakasits árpád, a muosz elnöke, siklósi norbert, a muosz főtítkára és még sokan mások üdvözölték a szerkesztőséget. /mti/

|| Ez mszmp néphadseregi bizottsága --

a szerkesztőségek figyelmébe!

vm cz

1963. november 28.

a bb 42. sz. hír/ magyar államférfiak üdvözlő távirata jugoszláv államférfiakhoz/ első bekezdése helyesen:

jozsip broz tito elvtársnak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökének, a jugoszláv kommunisták szövetsége főtítkárának. /mti/

---

17.33

- 35 -

HL

bb 67. németh károly látogatása pest megyében

vid/gö/m/fm

1963. november 28.

németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön ellátogatott pest megyébe. utjára elkísérte cservenka ferencné, az mszmp pest megyei bizottságának első titkára. délelőtt megtekintették a szentmártonkátai kossuth termelőség-kezelő gabonafeldolgozó és szőlőtelepítését. ezután nagykátán a járás vezetőivel tanácskoztak az időszerű kérdésekről. a vendégek délután megtekintették a tápiógyörgyei zöldmező termelőszövetkezet sertéstelepét, majd meglátogatták a nagykátai mezőgazdasági szakközépiskolát. /mti/

---

bb 68. megkezdte tanácskozásait a laboratóriumi orvosok 1. országos nagygyűlése

t ms/gg/m/zs

1963. november 28.

csütörtök délután a semmelweis tereben megkezdődött a laboratóriumi orvosok 1. országos nagygyűlése.

a háromnapos nagygyűlést, amelyre a nagyszámu magyar szakorvoson kívül bolgár, csehszlovák és német vendégek is érkeztek, sós józsef akadémiai levelező tag, az egészségügyi tudományos tanács elnöke nyitotta meg. a laboratóriumi orvosi munka sokrétűségét és egyre növekvő feladatait elemezve, hangsúlyozta, minél több, tömegesen elvégezhető egyszerű vizsgálati módszerrel kell kidolgozni, amelyeket a klinikusok alkalmazhatnak. így a laboratóriumok kapacitását komplikáltabb vizsgálatokra és a tudományos kutatómunkára használhatják fel.

dr. putnoki gyula, az országos orvostovábbképző intézet igazgatóhelyettese méltatta a fiatal szakcsoporthoz tartozó tudományos tevékenységét, majd dr. manfred büchner docens, a drezda-friedrich-stadt-i kórház központi laboratóriumának vezetője a német küldöttség nevében köszöntötte a nagygyűlés résztvevőit.

a háromnapos tanácskozáson 64 előadás hangzik el. csütörtökön a vérfesték /haemoglobin/ meghatározása és egyéb haematológiai problémák szerepeltek napirenden, majd immunbiológiai kérdéseket vitattak meg. a következő napokon többek között a laboratóriumi vizsgálati módszerek egységesítéséről, gyors vizsgáló módszerekről, korszerű biokémiai és egyéb eljárásokról hangzanak el előadások. a nagygyűlés szombaton vezetőségválasztással ér véget. /mti/

|| maguk

---

17.55/-n

-36-

bb 73. kiosztották a magyar elektrotechnikai egyesületi díjakat

t tz/gk vm vg

1963. november 28.

csütörtökön délután a technika házában ülést tartott a magyar elektrotechnikai egyesület választmánya. a választmány tagjai felmérték az elmúlt évben végzett munkát, majd sor került az egyesületi díjak kiosztására.

1962. évi kiemelkedő elméleti, tudományos, műszaki, illetve társadalmi munkásságuk elismeréseképpen zipernovszky-díjjal tüntették ki dr. nagy istvánt, a magyar tudományos akadémia automatizálási kutató intézetének tudományos munkatársát és lontay ervint, a műszeripari kutató intézet kutatóját, a déri-díjat csikós béla, magyar villamosművek tervezőmérnöke kapta, a bláthy-díjat pedig dr. sziráki zoltánnak, a vár-építkezés vezető gépészmérnökének nyújtották át.

kiosztottak ezenkívül öt nívójutalmat és - az idén első ízben - megjutalmazták négy tavaly végzett egyetemi hallgató kiemelkedően értékes diplomatervét is. /mti/

---

bb 78. baráti találkozó a csehszlovák kulturában

t vt/gg vm fm

1963. november 28.

a magyar-csehszlovák közös könyvkiadás jövő évi munkatervének megtárgyalása céljából hazánkban tartózkodó csehszlovák küldöttség: josef grohman, a csehszlovák szocialista köztársaság iskola- és művelődésügyi miniszterhelyettese, a prágai könyvkultúra központjának vezetője, valamint jan princ, a szlovák nemzeti tanács művelődési megbízott helyettese, a bratislavai könyvkultúra központjának vezetője és a magyar kiadóvállalatok vezetőinek részvételével baráti találkozót rendeztek csütörtökön a budapesti csehszlovák kulturában. a megjelenteket - akiknek soraiban frantisek pisek, csehszlovákia magyarországi nagykövete is helyet foglalt - dr. rudolf holcik, a csehszlovák kultúra igazgatója üdvözölte, majd josef grohman miniszterhelyettes tartott tájékoztatót a csehszlovákiai könyvkiadásról. ezután köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság vezetője beszélt a magyar és csehszlovák könyvkiadók együttműködésének eddigi tapasztalatairól. a baráti találkozáson a két ország könyvkiadását érintő számos időszerű kérdésről folytattak eszmecserét.

x x x

/folyt.köv./

18.00/-n

-37-

18/2

/bb 78. baráti.....1.folyt./vm

a csehszlovák kulturában a találkozóval egyidejűleg kiállításán mutatják be a legutóbbi évtizedben magyar nyelven megjelent cseh-és szlovák könyveket, illetve magyar szerzők csehül és szlovákul kiadott műveit./mti/

- . -

bb 79. békeestek bács megye nemzetiség-lakta községeiben

vid fm/tné vm fm

1963. november 28.

bács megye kalocsai, bajai és kiskunhalasi járásainak nemzetiséglakta községeiben békeesteket rendez a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége és a hazafias népfront bács megyei bizottsága. a békegyűlés-sorozat megnyitóját csütörtökön este hercegszántó községben tartották. a falu lakóit urosevics danilov, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkár- helyettese tájékoztatta az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről.

a továbbiakban csikérián, garán, vaskuton, mátételkén, káty-máron, csávolyon, bátyán és dusnokon rendeznek műsoros békeestet.  
/mti/

- . -

bb 74. közlekedési balesetek

1 bc/lk vm sr

1963. november 28.

a kerépesi ut 24. számú ház előtt rüll györgy 49 éves budapesti lakos ittasan a hév-pályatesten tartózkodott. egy szerelvény elütötte a vigyázatlan férfit, aki súlyosan megsérült. kórházba szállították.

a kilencedik kerületi üllői ut 85 számú ház előtt megyes andrásné, 49 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten: elütötte egy személygépkocsi. az asszonyt súlyos sérüléssel kórházba vitték./mti/

- . -

18.06/-n

-38-

*Me*

bb 69. hazaérkezett angliából a magyar parlamenti küldöttség

t hi/lk/m/sr

1963. november 28.

csütörtökön hazaérkezett az angliában járt magyar parlamenti küldöttség. a delegációt molnár erik, az interparlamentáris unio magyar csoportjának elnöke vezette; a küldöttség tagjai voltak: dr. bartha tiber, bodonyi pálné, dr. sívó józsef, vida miklós, dr. wild frigyos országgyűlési képviselők.

a küldöttség érkezésénél a keleti-pályaudvaron megjelent polyák jános, az országgyűlés alelnöke, az országgyűlés tisztikarának több tagja, szilágyi béla, a külügyminisztérium főosztályvezetője. jelen volt ivor thomas montague pink, nagy-británia és észak-írország egyesült királyság budapesti követe és a követség több tagja.

a megérkezés után molnár erik, a delegáció vezetője elmondotta, hogy a magyar parlamenti küldöttséget a legelőzékenyebben és a legnagyobb figyelmességgel fogadták angliában. hozzátette, hogy meggyőződése szerint a tíznapos látogatásuk jelentősen hozzájárul majd a magyar-angol kulturális és gazdasági kapcsolatok fejlődéséhez. /mti/

- . -

bb 70. havannából

tm/m/sr

1963. november 28.

a magyar nők országos tanácsának meghívására hazánkba érkezett gladys roudrigez gill óvoda-igazgató és olimpia graia roudrigez. itt-tartózkodásuk ideje alatt az üzemi és kerületi óvodák és bölcsődék rendszerét tanulmányozták. /mti/

- . -

bb 71. a nemzeti galériában kiállítást rendeznek az asztriából hazahozott festményekből

i tf/tm/m/fm

1963. november 28.

a közeljövőben bemutatják a főváros tárlatlátogató közönségének az ausztriai alt-aussee-i sóbányából hazaszállított 135 magyar festmény legértékesebb darabjait. a magyar nemzeti galéria kupolacsarnokában körülbelül 20 képet láthatnak majd a művészetbarátok.

/folyt.köv./

18.14/-n

-39-

*Me*

bb 71. /a nemzeti ... 1. folyt./ m

a restaurátorok már dolgoznak a kiállítás anyagának előkészítésén. a sóbánya viszonylag száraz levegőjén nem igen szenvedtek kárt a képek, legtöbbször csak a festékréteg fénye homályosodott meg. ezeket most különleges vegyszerrel megtisztítják, s újra lakkozzák. egyedül székely bertalan székely máriáról készített portréja szorul komolyabb ápolásra. ezen a festékréteg helyenként elvált a vászontól, s néhol lepergett. a repedéseknél pótolják a festéket, majd az egész képet a hátoldaláról ,,kivasalják,,.

a tárlaton bemutatják többek között szinyei-merse, vaszary, rudnay, iványi-grünwald és ferenczy károly egy-egy festményét. kiállítják paál lászló ,,erdei ház,, és hans von aachen középkori német mester ,,hungária felszabadítása,, című alkotását is. /mti/

---

bb 72. somogyi miklós az ujbpesti cérnagyárban

tm/m/sr

1963. november 28.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke csütörtökön ellátogatott az ujbpesti cérnagyárba. a látogatásra elkísérte somogyi miklóst szávó béla, a 4. kerületi pártbizottság titkára, győri tibor, a pamutfonóipari vállalat vezérigazgatója, kozák tiborné, az ujbpesti cérnagyár igazgatója, tóth józsefné, az ujbpesti cérnagyár szakszervezeti bizottságának titkára. somogyi miklós elbeszélgetett a gyár vezetőivel és dolgozóival. aktívan is részt vett és válaszolt a dolgozók kérdéseire. /mti/

---

bb 80. unesco-vezetők látogatása az országgyűlési könyvtárban

k tf/m/fm

1963. november 28.

a hazánkban tartózkodó p. ceren-coodol, a mongol unesco nemzeti bizottság főtítkára és manuel corrales, a kubai unesco nemzeti bizottság főtítkára felkereste az országgyűlési könyvtárat. a vendégek megtekintették a könyvtár ensz-és unesco-letéti gyűjteményét. /mti/

---

18.20/-n

-40-

*KL*

bb.75. elgázolta a vonat

i bc/lk n sr

1963. november 28.

csütörtökön a 9. kerületi soroksári ut feletti vasuti hidon a jelzőlámpánál megállt a torbágy felől a keleti-pályaudvarra tartó személyvonat. gulyás istván, 26 éves gépkocsivezető, torbágyi lakos leszállt a szerelvényről, s az éppen szembejövő gyorsvonat halálra gázolta.

a hungária körüti hid közelében egy kőbánya felé haladó szerelvény halálra gázolta pályák ottó, 19 éves lakatos, budapesti lakost. a balesetet - a bizottság a helyszínen megállapította - az elhált figyelmetlensége okozta. /mti/

---

bb.76. mérgezést okozott egy felborult vegyszeres doboz

i bc/lk n sr

1963. november 28.

a nehézvegyipari kutató intézet 3. kerületi homokos-dűlői telephelyéről hat építési dolgozót vegyi anyag-mérgezési tünetekkel a korányi kórházba szállítottak a mentők. a betegek állapota nem súlyos. a bizottság megállapította: munka közben felborítottak egy doboz thyofozgént, s azt belélegezve lettek rosszul a dolgozók. /mti/

---

bb.77. engedély nélkül nyult a géphez - levágta a karját

i bc/lk n sr

1963. november 28.

a vegyipari gép- és radiátorgyár 10. kerület gyömrői ut 76. szám alatti daraboló üzemrészében engedély nélkül tartózkodott és hozzányult az ollógéphez bolla istván, 58 éves lakatos, budapesti lakos. a vigyázatlan férfi jobb karját levágta a gép. bolla istvánt kórházba szállították. /mti/

---

bb.81. időjárásjelentés

gk/ n

1963. november 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 28-án, csütörtökön 18 órakor:

keleti szél

várható időjárás péntek estig:  
tulnyomóan felhős idő, főként az ország délnyugati felében eső. élénk keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken : 7-11 fok között. /mti/

---

18.24/-n

-41-

*KL*

bb.82. fogadás az izraeli követségen

k sl/tr n vg.

1963. november 28.

zvi shamir, izrael állam budapesti követségének első titkára csütörtökön este fogadást adott a hazánkban tartózkodó izraeli kereskedelmi delegáció tiszteletére./mti/

.. .ó

bb 56. /nemzetközi ... 1. folyt./ m

a konferencia délutáni ülésén az eddig három tagu szovjet küldöttség megnövekedett létszámban vett részt: délelőtt budapestre érkezett m.b.hrapcsenko kritikus is. az értekezlet második napjára, péntekre várhatólag a műveiből magyarországon jól ismert viktor rozov is megérkezik és csatlakozik szovjet író társaihoz.

a délutáni ülésen dobozy imre a drámai konfliktus kérdését fejtegette.

osváth béla pedig a szocialista dramaturgiai szemléletről beszélt.

a.p.stein szovjet író a drámai hős szerepével foglalkozott hozzászólásában. örsi ferenc a televíziós dráma jelentőségére mutatott rá a 20. század második felének dramaturgiájában. a délutáni ülés utolsó hozzászólója, pándi pál a szocialista irodalom világirodalmi elismertetésének kritériumait elemezte.

ezután az elnöklő darvas józsef megköszönte az értékes felszólalásokat, és a konferencia első napját bezárta. a vita pénteken reggel folytatódik. /mti/

...-

bb 83. wagner-émlékünnepség a magyar pen clubban

t ol/tm/m/fm

1963. november 28.

a magyar pen club csütörtökön a kossuth klubban emlékünnepséget rendezett richard wagner születésének 150. évfordulója alkalmából. balassa imre író mondott ünnepi beszédet. a műsorban közreműködött czanik zsófia, göndöcs józsef és sebestyén sándor, az állami operaház magánénekesei, zongorán kísért madarassy albert, az állami operaház karnagya. az ünnepségen résztvett kéry lászló, a magyar pen club főtáskára és irodalmi életünk számos más képviselője. /mti/

...-

18.55/-n

-42-

ME

bb.84. fogadás az albán nagykövetségen

t vt/tm n zs

1963. november 28.

albánia nemzeti ünnepe alkalmából jovan andoni, az albán népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője csütörtökön este fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettes, a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa, továbbá több közéleti személyiség. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is./mti/

..-

bb.85. a versbarátok körének klubestje

k áe/lk n fm

1963. november 28.

a versbarátok köre - a magvető könyvkiadó meghívására - csütörtökön találkozót rendezett a könyvklubban. az összejövetelen abody béla irodalomtörténész tartott előadást a legújabb magyar költészetéről, amelyből művészi műsor adott válogatott izelítőt. a kortárs-költők verseit - csanády jános, csukás istván, rákos sándor, somlyó györgy műveit - csernus marianne, szentpál monika, egressy istván előadóművészek tolmácsolták. /mti/

..-

bb 86. a sámson és delila

gg vm

1963. november 28.

november 30-ára kitűzött második nyilvános főpróbája az erkel színházban - mint az operaház igazgatósága közli - az eredeti időponttól eltérően december 5-én, csütörtökön délelőtt fél 11 órakor lesz. a bemutató időpontja változatlanul december 1./mti/

..-

19.27/-n

-43-

ME

## m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1963. november 28.

bb 63. a minisztertanács ülése

m/cz

1963. november 28.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Kádár János, a minisztertanács elnöke beszámolt a lengyel párt- és kormányküldöttség magyarországi látogatásáról. a kormány a beszámolót jóváhagyólag tudomásul vette.

kállai gyűlésén, a minisztertanács elnökhelyettesének előterjesztése alapján a kormány határozatot hozott arra, hogy az országgyűlés legutóbbi ülésén a kormánybeszámoló vitájában elhangzott javaslatokat az érintett állami szervek vezetői megvizsgálják és a szükséges intézkedéseket megtegyék.

a minisztertanács a pénzügyminiszter és az országos árhivatal elnökének előterjesztése alapján határozatot hozott az eszköz- és járműpark bevezetésére.

a minisztertanács a munkaügyi miniszter, az egészségügyi miniszter és a szakszervezetek országos tanácsának előterjesztése alapján rendeletet hozott az üzemi baleset, foglalkozási betegség, továbbá a meghatározott munkakörökben gümőkóri miatt nem foglalkoztatható csökkent munkaképességű dolgozók védelméről.

a kormány megvitatta és elfogadta az egészségügyi miniszter jelentését a mezőgazdasági lakosság egészségügyi ellátásának fejlődéséről.

/folyt.köv./

- 1 -

17,40/m

KE

/bb 63. a minisztertanács.....1.folyt./vm

a közlekedés -és postaügyi miniszter jelentést tett a minisztertanácsnak arról, milyen előrehaladást ért el a vasut és az autófuvarozás szállítási tervének teljesítésében. a kormány a jelentést elfogadta, s a szombati és vasárnapi árurakodások előmozdítására hozott juliusi határozat hatályát az év végéig meghosszabbította.

a külkereskedelmi miniszter az indiai köztársaságban folytatott tárgyalásairól, a kohó-és gépipari miniszter a kgst rádió-technikai és elektronikai ipari állandó bizottságának budapesti tartott alakuló üléséről számolt be a kormánynak, amely a beszámolókat tudomásul vette.

a minisztertanács ezután napi ügyeket tárgyalta./mti/

bb 64. az eszközlekötési járulék nagyobb takarékosagra ösztönzi a vállalatokat.

vm cz

1963. november 28.

az eszközlekötési járulék bevezetéséről intézkedő kormányhatározat értelmében 1964 január 1-től a minisztériumok irányítása alá tartozó iparvállalatok a termelésben lekötött álló- és forgóeszközök / az épületek, a gépek és berendezések, valamint a készletek/ után általában évi 5 százalékos eszközlekötési járulékot fizetnek az állami költségvetésbe. a minisztériumi építőiparban - átmenetileg - általában csak a forgóeszközök után kell a járulékot befizetni.

a járulék bevezetése a vállalatokat közvetlenül érdekeltté teszi abban, hogy takarékosan bánjanak az álló- és forgóeszközökkel. a határozat megszünteti a beruházások „ingyenességét”, a vállalatokat ugyanis arra ösztönzi, hogy a beruházási döntéseknél olyan megoldást válasszanak, amely után kevesebb járulékot kell fizetniük. hátrányos lesz a vállalatok számára az indokoltnál nagyobb mértékű készletek felhalmozása, viszont közvetlen anyagi előnyt jelent majd számukra az elavult gépek és berendezések kicserélése. az új rendszer a forgóeszközök forgási sebességének növelésére is ösztönzi majd a vállalatokat.

/folyt.köv./

17,40/m

- 2 -

/bb 64. az eszközlekötési.....1.folyt./vm

mindezek alapján tehát a határozat előreláthatólag előmozdítja a vállalatok jövedelmezőségének javítását, ez esetben pedig a dolgozók anyagi érdekelttségének megfelelően növekszik a nyereségrészesedés.

a kormány határozata értelmében a pénzügyminiszter - az érdekelt szervekkel egyetértésben - hamarosan kiadja az eszközlekötési járulék fizetésének részletes szabályozását./mti/

bb 65. javult a mezőgazdasági lakosság egészségügyi ellátása

vm cz

1963. november 28.

az egészségügyi miniszternek a mezőgazdasági lakosság egészségügyi ellátásáról előterjesztett jelentése több eredményről számolt be. így például a községekben 5,3 százalékkal nőtt az orvosi körzetek, s 42 százalékkal emelkedett a vidéki szakrendelői szakorvosi napi munkaórák száma. 1962 végén egy-egy községi körzeti orvos 3 060 lakos egészségügyi ellátását biztosította, ez a szám 1959-ben még 3 223 volt.

örvendetes az is, hogy 1962 végén a vidéki körzeti orvosok 86 százaléka mellett körzeti ápolónő is teljesített szolgálatot. a jövő évi terv szerint 1964-ben minden vidéki körzeti orvos mellett lesz körzeti ápolónő. a régebben az orvosokat terhelő adminisztrációs feladatokat ma már mindenütt külön írniok látja el. megoldandó probléma még a fogászati rendelés további javítása. az 1959 óta végzett 285 fogorvos közül 221 vidéken dolgozik, s a 150 vizsgázott fogász is elsősorban mezőgazdasági területeken helyezkedett el. azt tervezik, hogy a ma még mutatkozó nehézségek, hiányosságok felszámolása után a harmadik ötéves terv időszakában fokozatosan kiterjesztik az ingyenes fogtechnikai ellátást a tsz-tagokra is.

bb 66. csökkent munkaképességű dolgozók védelme

vm cz

1963. november 28.

a minisztertanács csütörtöki ülésén hozott rendelet biztosítja az üzemi baleset és foglalkozási betegség miatt csökkent munkaképességű dolgozók megfelelő munkakörbe helyezését, továbbá - amennyiben szükséges - szakmai képzésüket, valamint munkajogi védelmüket.  
/folyt.köv./

17.46/-n

-3-

*KB*

/bb 66. csökkent.....1.folyt./vm

ugyanigy intézkedik a rendelet a gümőkör miatt eredeti munkakörükben nem foglalkoztatható / például élelmiszerral, gyermekekkel foglalkozó/ dolgozók tekintetében is.

az érintett dolgozók keresetkiegészítésben részesülnek, ha munkaképességük csökkenése eléri vagy meghaladja a 36 százalékot, s új munkakörükben keresetük nem éri el a balesetük, megbetegedésük előtti átlagkeresetük 80 százalékát.

a rendelet előírja, hogy a csökkent munkaképességű dolgozók foglalkoztatásának elősegítése céljából a vállalatoknál bizottságot kell létrehozni./mti/

17.49/-n

-4-

*de*



**MTI.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 160 490, 160 600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 29.

bb 1. készült a társadalmi munkák jövő évi programja - 35-40 millió forint értékű társadalmi segítség a kerületfejlesztésben

i hi/lk/m/zs

1963. november 29.

budapest lakossága a jövő évben - amint az eddigi felajánlásokból megállapítható - mintegy 35-40 millió forint értékű társadalmi segítséget nyújt a városfejlesztéshez. a társadalmi munkák részletes programját a helyi feladatok figyelembe vételével dolgozzák ki a tanácsok.

a 8. kerület lakói - idei teljesítményükhöz hasonlóan - a jövő esztendőben is mintegy 6 millió forint értékű társadalmi feladatot vállaltak. a tanács elsősorban olyan munkákra veszi igénybe a lakosság erejét, amelyekre az építőipari létszámhiány miatt nem találtak kivitelező vállalatot, vagy ahol szak-képzettség nélkül is foglalkoztatni lehet az önként jelentkezőket. a lakóterületen például 3,5 millió forint értékű kisebb tatarozást, javítást, szerelést végeznek majd el a bérlők. a tanácsi intézményekben és a közterületeken körülbelül 2,5 millió forint értékű lesz ez a segítség: a kórházakban, iskolákban a belső javítási munkáknál, a közterületeken a parkosításban, új játszóterek, utcakertek létesítésében segít a lakosság.

a 18. kerületben két és félmillió forint a jövő évre felajánlott társadalmi segítség értéke. a vízcsőhálózat bővítéséhez több mint egymillió forint, az utak korszerűsítéséhez, karbantartásához szintén csaknem ugyanilyen értékű támogatást adnak az érintett utcák lakói. az oktatási intézmények javára a szülői munkaközösségek tagjai csaknem félmillió forintnak megfelelő karbantartási, javítási munkát ajánlottak fel.  
/folyt.köv./

- 1

*de*